

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ŠVIETIMO IR SPORTO SKYRIUS

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021 METŲ ŠVIETIMO BŪKLĖS ANALIZĖ IR PAŽANGOS ATASKAITA

Plungės rajono savivaldybės 2021 metų švietimo pažangos ataskaita parengta atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintos Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos tikslus ir uždavinius, Plungės r. savivaldybės 2021 – 2030 metų strateginį plėtros planą, Plungės rajono savivaldybės 2021–2023 m. strateginį veiklos planą, Plungės rajono savivaldybės stebėsenos rodiklius, ŠVIS duomenis, Brandos egzaminų ir Plungės rajono savivaldybės administracijos turimus duomenis (atkreipiame dėmesį, jog kai kurių duomenų negalime pateikti, kurie buvo pateikti 2020 metų savivaldybės pažangos ataskaitoje, nes ataskaitos pateikimo metu ne visi apibendrinti duomenys buvo prieinami ŠVIS duomenų bazėje. Todėl norint išlaikyti duomenų tikslumą, kai kuriais atvejais apžvelgiami tik ankstesnių metų duomenys, kurie bus atnaujinti).

1. Demografinis kontekstas

Plungės rajono savivaldybės plotas – 1105 km². 2021 m. sausio 1 dienos Statistikos departamento duomenimis, Plungės rajono savivaldybėje gyveno 32 635 gyventojas.

Gimstamumo pokyčius Plungės rajono savivaldybės teritorijoje 2018–2021 metais atspindi 1 lentelė, o bendra gyventojų skaičiaus kaita pateikta 2 lentelėje.

1 lentelė. Plungės rajono savivaldybės teritorijoje 2018–2021 metais gimusių vaikų skaičius (Plungės r. savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys):

Metai	2018	2019	2020	2021
Gimusių vaikų skaičius	409	412	315	342

2 lentelė. Plungės rajono savivaldybės teritorijoje gyventojų skaičius pagal amžiaus grupes 2018–2021 metais (Statistikos departamento duomenys).

Metai	Bendras gyventojų skaičius	0-6 metų amžiaus gyventojų skaičius	7-17 m. amžiaus gyventojų skaičius
2018	33707	2481	4245
2019	33284	2504	4079
2020	32991	2519	4023
2021	32635	2410	3678

Plungės rajono savivaldybės teritorijoje, 2021 m. sausio 1 d. Registrų centro duomenimis, gyveno 6 421 ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikas (0–18 metų). Jie sudarė 19,7 % visų savivaldybės gyventojų.

2. Ekonominės ir socialinės būklės kontekstas

Plungės rajono savivaldybėje, 2021 m. pradžios duomenimis, buvo 19831 (60,77 proc.) darbingo amžiaus gyventojų.

Kaip ir visoje Lietuvoje, Plungės rajono savivaldybėje aktuali ir įsidarbinimo problema. 2021 m. sausio 31 d. duomenimis, Telšių teritorinės darbo biržos Plungės skyriuje darbo ieškojo 17,9 proc. bedarbių (palyginti su darbingo amžiaus savivaldybės gyventojais) (Lietuvoje šis rodiklis – 16,4 proc.).

Mažėjant bendram gyventojų skaičiui, socialinės rizikos šeimų skaičius Plungės rajono savivaldybėje pastaraisiais metais didėja: 2019 metais - 175, 2020 metais – 190 šeimų, o 2021 metais pakilo iki 234. Socialinės rizikos šeimose 2020 metais augo 400 vaikų, 2021 metais – 435 vaikai. Nemažėja ir sudėtingo elgesio vaikų skaičius. Vaiko minimalios priežiūros priemonės skirtos arba pratęstos 5 vaikams, 2020 metais taip pat 5 vaikams, o 2021 metais - 6 vaikams. Plungės rajono savivaldybės administraciją pasiekia informacija apie Plungės r. gyvenančių nepilnamečių iki 16 metų padarytus administracinius nusižengimus: 2019 metais pasiekė - 99 pranešimai, 2020 metais - 23 pranešimai, o 2021 metais – 81 pranešimas.

3. Ugdytinių, įstaigų, klasių ir grupių skaičiaus kaitos tendencijos

2018–2021 metais švietimo įstaigų tinklo kaitos neišvengiamumą ir prioritetus lėmė kasmet mažėjantis mokinių skaičius. Mokinių skaičiaus kaitos tendenciją iliustruoja 3 lentelė.

3 lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus kaita:

Moklo metai	1-4 klasė		5-10, I-II gimn. klasė		11-12, III-IV gimn. klasė		Socialinių įgūdžių klasė		Iš viso	
	Mokinių skaičius	Komplektų sk.	Mokinių skaičius	Komplektų sk.	Mokinių skaičius	Komplektų sk.	Mokinių skaičius	Komplektų sk.	Mokinių skaičius	Komplektų sk.
2018-2019	1380	76	2047	98	513	22	17	2	3957	198
2019-2020	1339	75	2066	98	488	21	15	2	3908	196
2020-2021	1318	73	2043	96	502	21	15	2	3878	192
2021-2022	1236	69	2008	93	511	22	20	2	3774	186

2021 metais bendras mokinių skaičius, palyginti su 2018 metais, sumažėjo 4,62 proc. (t. y. 183 mokiniams), lyginant mažėjimą su 2020 metais, mokinių sumažėjo 2,68 proc. (t. y. 104 mokiniams). Mažėjant mokinių skaičiui, proporcingai mažėjo ir klasių komplektų skaičius. Klasių komplektų skaičius 2018 – 2021 metų laikotarpiu sumažėjo 6,06 proc. (t. y. 12 klasių komplektų). Atkreiptinas dėmesys, jog klasių komplektų skaičius mažėja labiau, nei mokinių skaičius, vertinant procentinę dalį. Savivaldybė siekdama tinkamai optimizuoti ir koordinuoti procesus, imasi ne lengvų, bet reikalingų sprendimų, dėl klasių komplektavimo ir tinklo pertvarkos, kurie leidžia užtikrinti optimalias ugdymo sąlygas mokiniams ir kuo palankesnes sąlygas įstaigų darbuotojams.

Įgyvendinant 2016–2020 m. ir 2021 – 2025 m. švietimo įstaigų tinklo bendruosius planus bei pertvarkant švietimo įstaigų tinklą, keitėsi švietimo įstaigų skaičius, tipai, įstaigų vidaus struktūra, buveinės. Nuo 2018 metų atskirų švietimo įstaigų (juridinių asmenų) skaičius Plungės rajone sumažėjo 29,17 proc. Galima teigti, jog švietimo įstaigų tinklas 2018 – 2021 m. ketėsi iš esmės. Savivaldybės teritorijoje esančių švietimo įstaigų ir jų skyrių skaičiaus kaita parodyta 4 lentelėje.

Tinklo pertvarka vykdyta siekiant racionaliai naudoti Savivaldybės finansinius ir materialinius išteklius ir sukurti geriausias sąlygas mokinių ugdymuisi, užtikrinant aukščiausią

ugdymo kokybę. Įgyvendinant įstaigų reorganizacijas, buvusios mokyklos įtraukiamos į privatizuojamų objektų sąrašus, bet prieš tai derinama su bendruomenėmis, galbūt turtą būtų galima panaudoti ir bendruomenės poreikiams. Yra atvejų, jog patalpose steigiamos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės. Prūsalių mokyklos – darželio patalpose po reorganizavimo įsteigtos dvi papildomos grupės, nes savivaldybė susiduria su vietų trūkumu savivaldybės ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą teikiančiose įstaigose. Tokie veiksmai numatyti ir ateityje - iki 2023 metų rugsėjo 1 d. pritaikyti ir buvusio vyskupo Motiejaus Valančiaus pradinės mokyklos patalpas ikimokyklinio ugdymo plėtrai.

4 lentelė. Savivaldybės teritorijoje esančių švietimo įstaigų skaičius pagal įstaigų tipus:

Plungės rajono savivaldybės pavaldumo švietimo įstaigos	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Lopšeliai-darželiai	8	8	6	6
Daugiafunkcis centras	2	2	0	0
Pradinės mokyklos	1	1	1	0
Mokyklos-darželiai	1	1	0	0
Progimnazijos	2	2	2	2
Pagrindinės mokyklos	3	3	3	3*
Gimnazijos	5	5	5	4
Specialiojo ugdymo centras	1	1	1	1
Suaugusiųjų švietimo centras	0	0	0	0
Jaunimo mokyklos skyrius	0	0	0	0
Bendrojo ugdymo mokyklų pradinio ugdymo skyriai	2	2	3	3
Bendrojo ugdymo mokyklų pagrindinio ugdymo programą vykdančios skyriai	1	2	0	2*
Švietimo pagalbos įstaigos (Plungės paslaugų ir švietimo pagalbos centras)	1	1	1	1
Ankstyvojo ugdymo skyriai	0	0	5	5
Iš viso Savivaldybės pavaldumo įstaigų ir jų skyrių	24 + 4 skyriai	24 + 4 skyriai	19 + 8 skyriai	17 + 5 skyriai

*Plungės rajone veikia viena jungtinė – Liepijų mokykla, kuri turi du pagrindinio ugdymo skyrius Šateikiuose ir Plateliuose, kuriuose ugdomi mokiniai.

Bendrojo ugdymo mokyklose, nesant klasėje pakankamo mokinių skaičiaus, buvo formuojami jungtiniai klasių komplektai. Tokių komplektų suformuota tik dviejose kaimo teritorijoje esančiose mokyklose. Jungtinių klasių komplektų skaičius 2021 m. palyginus su 2018 m. sumažėjo 7 (nuo 9 jungtinių klasių komplektų iki 2), t.y. 77,78 proc., o mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, skaičius sumažėjo 71 (nuo 94 mokinių iki 23), t. y. 75,53 proc. Pastaraisiais metais (2020 ir 2021 metų duomenys, rodo lėtesnį mažėjimą, jungtinių klasių skaičius sumažėjo 2, t. y. 50 proc., o mokinių skaičius jungtinėse klasėse – 42,5 proc. Detalesnė informacija pateikiama 5 lentelėje.

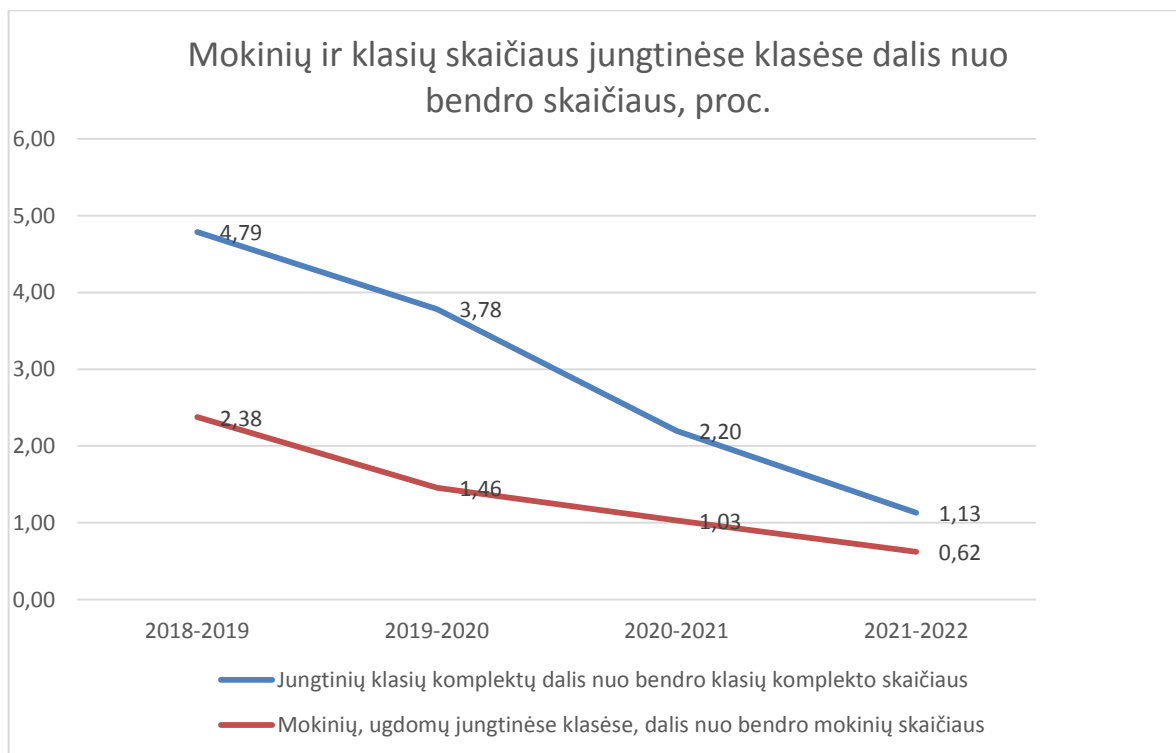
5 lentelė. Jungtinių klasių komplektų formavimas:

Mokslo metai	1–4 klasės			5–8 klasės			Iš viso		
	JKK skaičius	Sujungtų klasių skaičius	Mokinių skaičius jungt. kl.	JKK skaičius	Sujungtų klasių skaičius	Mokinių skaičius jungt. kl.	JKK skaičius	Sujungtų kl. sk.	Mokinių skaičius jungt. kl.
2018-2019	6	14	62	3	6	32	9	20	94
2019-2020	4	8	26	3	6	31	7	14	57

2020-2021	3	8	27	1	2	13	4	10	40
2021-2022	1	4	10	1	2	13	2	6	23

Trumpiniai: JKK- jungtinis klasių kompleksas.

1 pav. Jungtinių klasių ir mokinių dalis, bendrame savivaldybės švietimo įstaigų kontekste:

Plungės rajono savivaldybėje 2021 metais ikimokyklinį ugdymą teikė 11 įstaigų. Savivaldybė gali patenkinti daugumos vaikų, lankančiųjų priėmimo į ikimokyklinio ugdymo grupes, ypač į lopšelio grupes, poreikį, bet kol kas nevisiškai.

Kelerius metus iš eilės yra plečiamos priėmimo galimybės vaikams darželiuose.

2018 metais atidarytos naujos grupės Kantaučiuose, Šateikiuose ir lopšelyje – darželyje „Vyturėlis“, 2019 metais atidarytos dvi naujos grupės lopšeliuose – darželiuose „Saulutė“ ir „Raudonkepuraitė“.

2020 m. buvo atidarytos dvi naujos darželio grupės Plungės lopšelio-darželio „Vyturėlis“ Prūsalių skyriuje.

2021 m. Kantaučių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės prijungtos prie Plungės lopšelio-darželio „Nykštukas“.

Vaikų skaičiaus kaitos tendencijos nuo 2018 metų įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (toliau – Ankstyvojo ugdymo įstaigos), pateiktos 6 lentelėje (įstaigų skaičius kito, nes buvo vykdomas įstaigų, kaip savarankiškų juridinių asmenų, reorganizavimas).

Palyginus 2018 - 2021 metų duomenis, matomas vaikų, lankančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes, skaičiaus augimas. 2020 ir 2021 metų duomenys rodo, jog vaikų, lankančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes, skaičius auga (vaikų padaugėjo 3,51 proc.). Šis teigiamas pokytis siejamas su Savivaldybės tikslu dėti visas pastangas, jog būtų sudaromos kuo platesnės sąlygos vaikams lankyti ankstyvojo ugdymo įstaigas kuo ankstesniame amžiuje, o tėvai galėtų sklandžiai grįžti į darbo rinką. Įvardintam tikslui pasiekti Savivaldybė didina grupių skaičių, kuris, palyginti 2018 - 2021 metų duomenis, yra augantis (grupių skaičius augo 3,48 proc.). 2020 ir 2021 metų grupių skaičius rajone liko nepakitęs.

6 lentelė. Lopšelių-darželių grupių ir vaikų skaičiaus kaita įstaigose, vykdančiose ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą:

Įstaigos pavadinimas	2018		2019		2020		2021	
	(15 įstaigų)		(14 įstaigų)		(12 įstaigų)		(11 įstaigų)	
	Grupių	Vaikų	Grupių	Vaikų	Grupių	Vaikų	Grupių	Vaikų
Nykštukas	7	137	7	134	7	127	8	150
„Pasaka“	12	203	12	213	12	212	12	211
„Raudonkepuraitė“	10	190	11	195	11	195	11	202
„Rūtelė“	12	228	12	229	12	225	12	225
„Saulutė“	11	222	12	230	12	224	12	226
„Vyturėlis“	11	204	11	216	17	272	17	314
Alsėdžiai	3	43	3	44	3	44	3	43
Didvyčiai	1	20	2	25				
Kuliai	3	50	3	41	3	40	3	40
Plateliai	3	38	3	47	3	46	3	49
Prūsaliai	2	21	2	20				
Žem. Kalvarija	3	44	3	45	3	45	3	49
Šateikių	2	35	2	34	2	35	2	26
Kantaučiai	2	19	1	16	1	18		
Stalgėnų skyrius	1	3						
Viso vaikų	1457		1489		1483		1535	
Iš viso grupių	83		84		86		86	

2019 metais pradėta naudoti Centralizuoto priėmimo į švietimo įstaigas sistema leido panaikinti tam tikrus biurokratinis procesus ir matyti realią situaciją, apie laisvas vietas švietimo įstaigose, realias, laukiančių į ankstyvojo ugdymo grupes, eiles (2021 metų rugsėjo 1 d. duomenis, vietų į ankstyvojo ugdymo grupes negavo 67 vaikai).

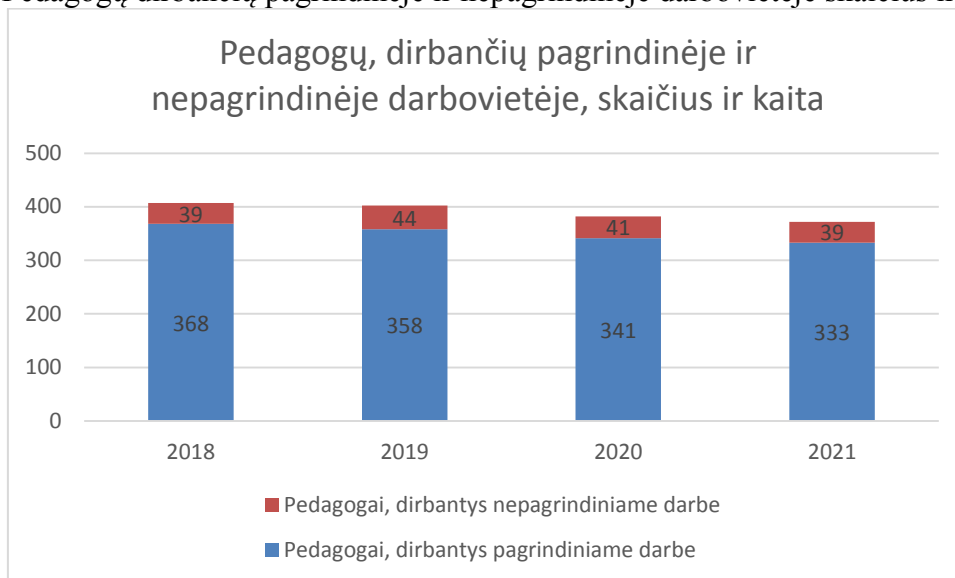
Apibendrinant, galima teigti, jog Savivaldybė daro pažangą, atsižvelgdama į demografinius rodiklius, priimdama sprendimus dėl įstaigų tinklo pertvarkymo. Neskaitlingos įstaigos yra reorganizuojamos, o nereikalingas turtas yra parduodamas. Kasmet dėl įvykdytų reorganizacijų, sutaupomos lėšos nukreipiamos į švietimo įstaigų infrastruktūros gerinimą, priemonių, reikalingų ugdymo procesui pajvairinti ir gerinti, įsigijimą. Esant galimybėms ir poreikiui, įstaigų patalpose yra įrengiamos papildomos ankstyvojo ugdymo grupės. Įdiegus centralizuoto priėmimo sistemas, savivaldybė įgijo įrankį tinkamai kontroliuoti ugdytinių srautus į įstaigas ir sukūrė galimybę tiksliai prognozuoti vietų poreikį įstaigose ir imtis atitinkamų sprendimų, atsižvelgiant į besikeičiančią situaciją. Priimti sprendimai, leidžia užtikrinti, jog įstaigose ženkliai mažėja ir jungtinių klasių bei juose ugdomų mokinių skaičiai. Siekiant užtikrinti kokybišką ir platų paslaugų prieinamumą, būtina ir toliau plėsti ankstyvojo ugdymo grupių skaičių bei siekti visiškai atsisakyti jungtinių klasių.

4. Žmogiškųjų išteklių švietimo įstaigose apžvalga

Pedagogų, dirbančių pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje, tendencija pateikta 2 paveiksle. Mažėjant mokinių skaičiui ir optimizuojant ugdymo įstaigų skaičių, racionalu, jog mažėja ir juose dirbančių darbuotojų. Mažėjant pedagogų skaičiui, yra galimybės kitiems darbuotojams didinti darbo krūvį. Lyginant 2018 ir 2021 metus, matome, jog savarankiškų bendrojo ugdymo mokyklų skaičius sumažėjo 23,07 proc., o pastaraisiais metais fiksuojamas 16,67 proc. bendrojo ugdymo įstaigų mažėjimas. Pagrindinėje darbovietėje dirbančių pedagogų skaičius per

2018 – 2021 metų laikotarpį mažėjo 9,51 proc., o pastaraisiais metais (2020 ir 2021) fiksuojamas 2,35 proc. mažėjimas. Nepagrindinėje darbovietėje dirbančių pedagogų kaita taip pat įvyko. 2018 – 2021 metais nepedagoginėje darbovietėje dirbančių pedagogų skaičius nepakito, bet lyginant 2020 ir 2021 metų situaciją, fiksuojamas mažėjimas 4,88 proc. Apibendrinant galima daryti išvadą, jog optimizuojant švietimo įstaigas, pedagogų skaičiaus kaita įstaigose vyksta proporcingai.

2 pav. Pedagogų dirbančių pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje skaičius ir kaita.

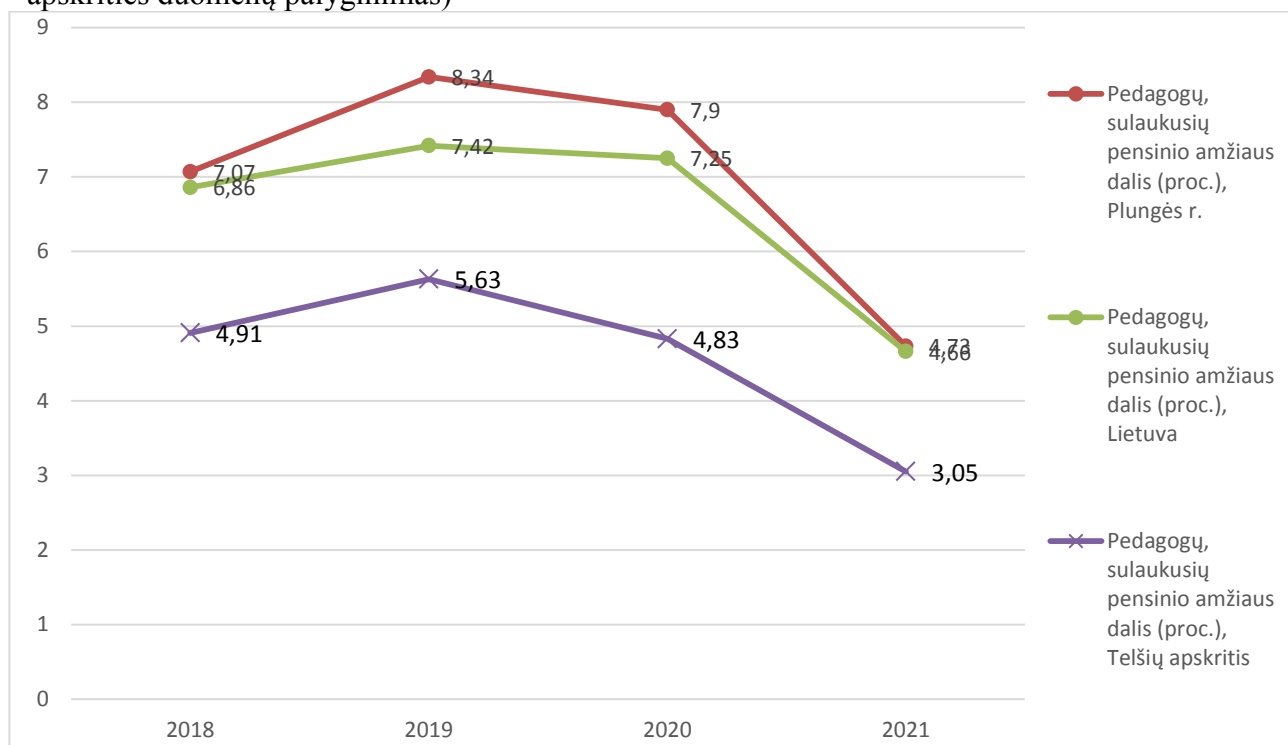
Vertinant 2018 – 2021 metų laikotarpį, savivaldybėje situacija dėl pedagogų, turinčių aukštą kvalifikacinę kategoriją, pagerėjo 2,27 proc., nors lyginant 2020 ir 2021 metus, situacija nors ir keitėsi į teigiamą pusę (1,78 proc. punktais), visgi bendro Lietuvos savivaldybių rodiklio šiais metais nepasiekėme, kuris per metus kilo 4,95 proc. (remiantis ŠVIS duomenimis). Detalus duomenys pateikiami 7 lentelėje.

7 lentelė. Aukštą kvalifikaciją turinčių mokytojų kaita rajone nuo 2018 metų dalis:

Kvalifikacinė kategorija	2018	2019	2020	2021
Mokytojo metodininko ir eksperto kvalifikacinę kategoriją turinčių pedagogų dalis (Plungės r.)	43,33 proc.	43,18 proc.	43,82 proc.	45,60 proc.
Mokytojo metodininko ir eksperto kvalifikacinę kategoriją turinčių pedagogų dalis (visa Lietuva)	42,61 proc.	42,9 proc.	42,89 proc.	47,84 proc.

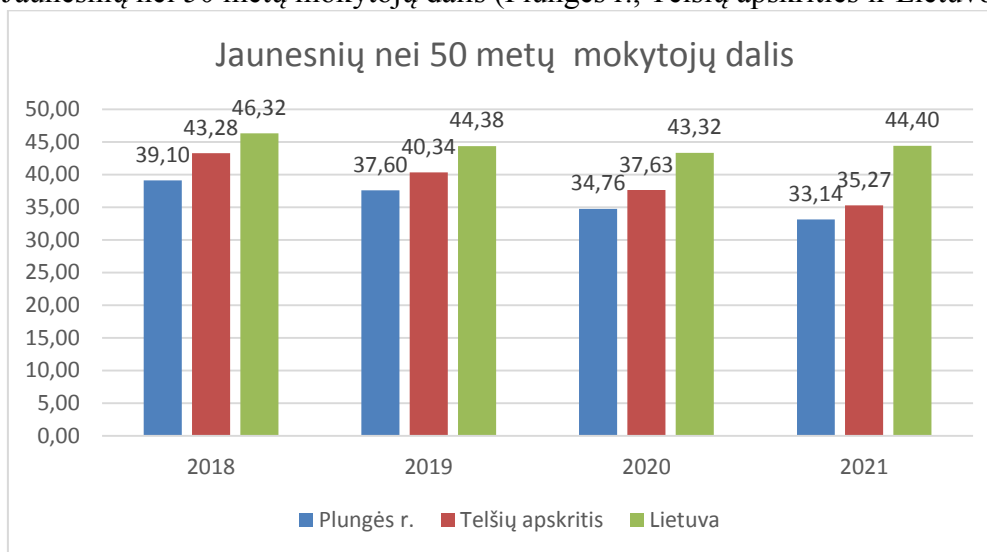
Remiantis ŠVIS duomenimis, mokytojų kaita įstaigose yra ne mažiau aktualus klausimas bendrame kontekste. Keletą metų fiksuojamas pensinio amžiaus mokytojų skaičiaus mažėjimas. Pensinio amžiaus mokytojų kaitos tendencijos pateiktos 3 paveikslėlyje. Atkreiptinas dėmesys, jog lyginant Lietuvos ir Telšių apskrities duomenis, Plungės r. situacija atrodo daug prasčiau nei visos Telšių apskrities: 2021 metais dirbusių pensinio amžiaus pedagogų dalis mokyklose yra 1,68 proc. punktais didesnė nei visoje Telšių apskrityje ir 0,07 proc. punktais didesnė nei lyginant visos Lietuvos rodiklį. Šiuo atveju palyginimui pasirinkti apskrities duomenys, vertinant geografinę situaciją, nes galimybės pritraukti tam tikros srities specialistus visose savivaldybėse vienodos įvertinant demografinės bei socialines tendencijas.

3 pav. Mokyklose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų dalies kaita (Plungės r., Lietuvos ir Telšių apskrities duomenų palyginimas)

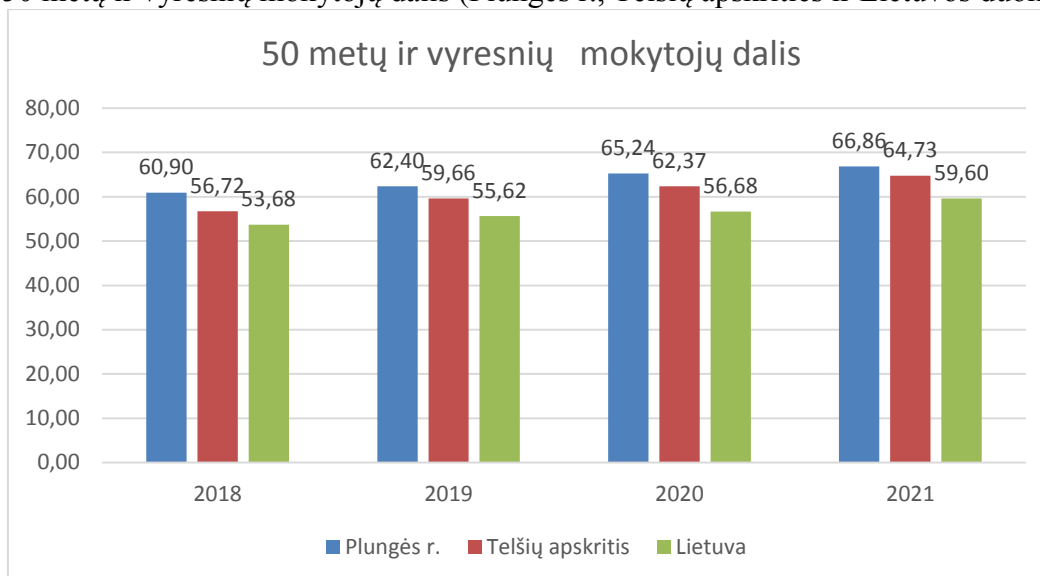

Vertinant mokytojų amžių pagal dvi grupes - jaunesni nei 50 metų, 50 metų ir vyresni - galima teigti, jog mokyklose dominuoja labiau vyresnio amžiaus kolektyvas. Ši tendencija vyriauja ne tik Plungės r., bet taip pat Telšių apskrityje ir visoje Lietuvoje. Vertinant duomenis, pateiktus 4 ir 5 paveiksluose, pastebima, jog nuo 2018 iki 2021 metų vyraujanti tendencija – kasmet daugėja pedagogų, kurių amžius virš 50 metų. Plungės rajono situacija yra prastesnė nei vertinant situaciją Telšių apskrities mastu ir visos Lietuvos. 2021 metų duomenimis, Plungės rajone vyresnių nei 50 metų pedagogų dalis sudarė 66,86 proc., kai Telšių apskrityje ši dalis siekia 64,73 proc., o Lietuvoje – 59,60 proc. Nuo 2018 metų Plungės r. vyresnių nei 50 metų mokytojų dalis augo 5,96 proc., panašiai kaip ir Lietuvoje (5,92 proc. punktais), nors Telšių apskrityje šis rodiklis kilo – 8,01 proc., lyginant 2018 ir 2021 metų duomenis.

4 pav. Jaunesnių nei 50 metų mokytojų dalis (Plungės r., Telšių apskrities ir Lietuvos duomenys):

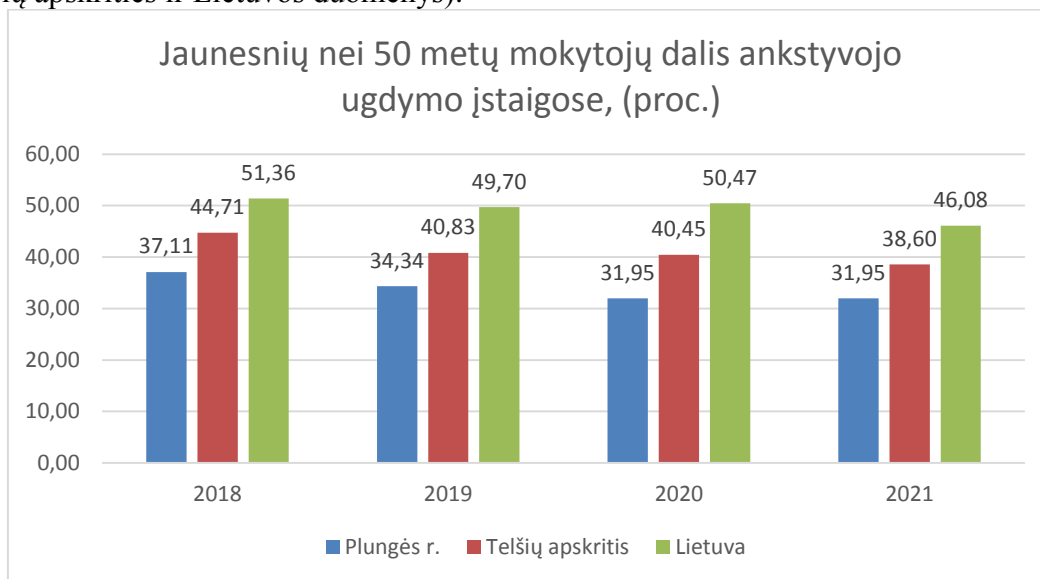

5 pav. 50 metų ir vyresnių mokytojų dalis (Plungės r., Telšių apskrities ir Lietuvos duomenys):

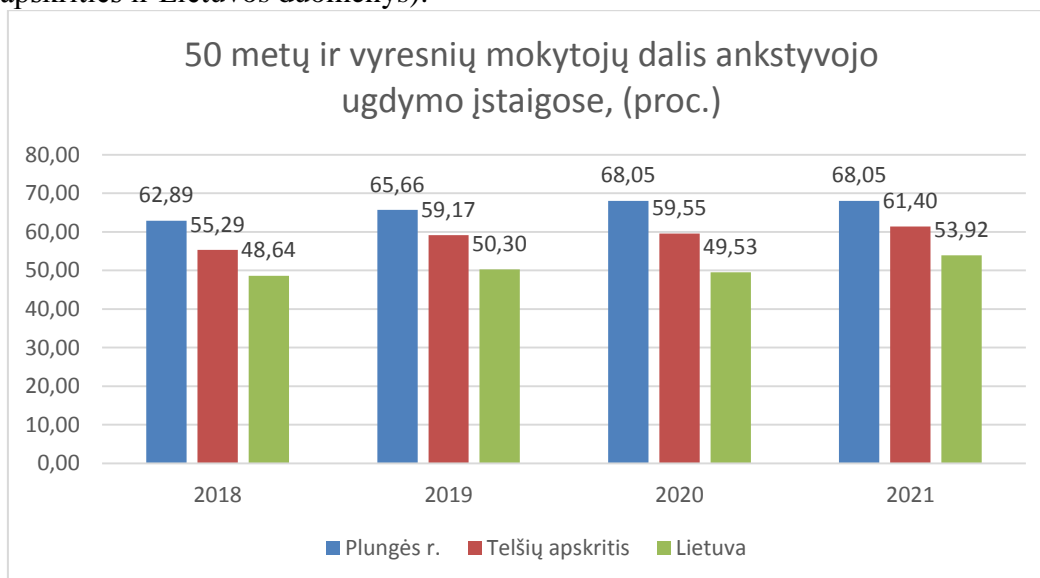

Ankstyvojo ugdymo įstaigose, pedagoginių darbuotojų amžiaus pasiskirstymas panašus, kaip ir bendrojo ugdymo mokyklose. 2021 metų duomenimis, Plungės r. ankstyvojo ugdymo įstaigose dirbo 1,19 proc. mažiau asmenų iki 50 metų, nei bendrojo ugdymo mokyklose. Plungės r. ankstyvojo ugdymo įstaigų pedagogų dalis iki 50 metų yra 14,13 proc. mažesnė, lyginant su Lietuvoje vyraujančia tendencija. Nors vertinant bendrą Telšių apskrities situaciją, tokio didelio skirtumo, kaip visos Lietuvos, nėra. Visgi Telšių apskrities ankstyvojo ugdymo įstaigose pedagoginių darbuotojų, kurių amžius iki 50 metų, yra 6,65 proc. daugiau. Atkreiptinas dėmesys, jog, lyginant 2020 ir 2021 metų duomenis, Plungės r. situacija visiškai nekito, kai Lietuvoje ir Telšių apskrityje vyresnių nei 50 pedagogų dalis augo. Detalus duomenys pateikti 6 ir 7 paveiksluose.

6 pav. Jaunesnių nei 50 metų pedagoginių darbuotojų dalis ankstyvojo ugdymo įstaigose (Plungės r., Telšių apskrities ir Lietuvos duomenys):

7 pav. 50 metų ir vyresnių pedagoginių darbuotojų dalis ankstyvojo ugdymo įstaigose (Plungės r., Telšių apskrities ir Lietuvos duomenys):

Mokytojų, dirbančių visu etatu arba daugiau nei etatu, dalis (proc.), kasmet auga. Detalūs duomenys pateikiami 8 lentelėje. Nors Lietuvos vidurkio dar nepavyko pasiekti, bet Plungės r. savivaldybės mokytojų krūvio rodiklis nuo 2020 metų viršija panašių savivaldybių krūvio vidurkį. Atkreiptinas dėmesys, jog 2021 – 2022 metų tikslių duomenų nėra galimybės pateikti, nes nėra atnaujinta informacija ŠVIS sistemoje, o mūsų turimi ankstesnių metų duomenys skiriasi, nes ŠVIS sistemoje skaičiuojamas ir keliose darbovietėse dirbančių asmenų krūvis.

8 lentelė. Mokytojų, dirbančių visu etatu arba daugiau nei etatu, dalis (proc.)(proc.). *Bus patikslinta, kai bus ŠVIS duomenys*

Mokslo metai	2018 – 2019 m.	2019 – 2020 m.	2020 – 2021 m.	2021-2022 m.
Plungės r. rodiklis	20 proc.	43,18 proc.	46,47 proc.	N. d.
Didžiųjų kaimiškų savivaldybių vidurkis	25,14 proc.	40,92 proc.	44,17 proc.	N. d.
Lietuvos vidurkis	30,71 proc.	47,9 proc.	51,26 proc.	N. d.

Kitas svarbus rodiklis, rodantis įtaką pedagogų krūviams ir įstaigų tinklo efektyvumui, tai mokinių skaičius, tenkantis vienam mokytojui (detalus duomenys pateikiami 9 lentelėje). Lyginant 2021 ir 2018 metų duomenis, fiksuojamas mokinių skaičiaus, tenkančio vienam mokytojui, augimas 3,3 proc., o pastaraisiais metais (lyginant 2021 ir 2020 metus) – nežymus 0,09 proc. augimas. Nors 2020 metais Lietuvos rodiklis išliko aukštesnis, nei Plungės r. savivaldybės, visgi lyginant panašių savivaldybių rodiklių vidurkį (2020 metų), mūsų savivaldybės rodiklis buvo didesnis 5,21 proc. Atkreiptinas dėmesys, jog 2021 – 2022 metų tikslų duomenų nėra galimybės pateikti, nes nėra atnaujinta informacija ŠVIS sistemoje, o mūsų turimi ankstesnių metų duomenys skiriasi.

9 lentelė. Mokinių, tenkančių vienam mokytojui skaičius (vnt.):

Mokslo metai	2018 – 2019 m.	2019 – 2020 m. m.	2020 – 2021 m.	2021-2022 m. m.
Plungės r. rodiklis	11,13	11,19	11,49	11,50
Didžiųjų kaimiškų savivaldybių rodiklių vidurkis	10,51	10,57	10,92	N. d.
Lietuvos rodiklis	11,66	11,78	12,06	N. d.

Labai svarbu sudaryti kuo palankesnes sąlygas ir švietimo įstaigų vadovams, jog būtų tinkama motyvacija dirbti. Procesų optimizavimas leidžia sutaupyti lėšas skirti atlyginimų kėlimui, užtikrinant, jog mokykloms vadovautų suinteresuoti asmenys. Mokinių, tenkančių vienam mokyklos administracijos nariui, duomenys pateikiami 10 lentelėje. Nors pastaraisiais metais matomas nežymus pokytis, visgi nuo 2018 metų fiksuojamas aukštesnis rodiklis, nei panašių savivaldybių ar visos Lietuvos. Atkreiptinas dėmesys, jog 2021 – 2022 metų tikslų duomenų nėra galimybės pateikti, nes nėra atnaujinta informacija ŠVIS sistemoje, o mūsų turimi ankstesnių metų duomenys skiriasi, be to nėra galimybės pateikti tikslų duomenų dėl panašių savivaldybių ir bendro Lietuvos rodiklio.

10 lentelė. Mokinių, tenkančių vienam mokyklos administracijos nariui (užimtam etatiniam vienetai), skaičius (vnt.). *Bus patikslinta, kai bus ŠVIS duomenys*

Mokslo metai	2018 – 2019 m. m.	2019 – 2020 m. m.	2020 – 2021 m. m.	2021 – 2022 m. m.
Plungės r. rodiklis	162,6	163,15	162,37	N. d.
Didžiųjų kaimiškų savivaldybių vidurkis	118,53	127,24	133,67	N. d.
Lietuvos vidurkis	138,16	146,99	153,68	N. d.

Daugumoje įstaigų mokiniams teikiama specialioji ir socialinė pedagoginė ir psichologinė pagalba. Nepaisant mokinių skaičiaus mažėjimo, pagalbą teikiančių specialistų – logopedų, psichologų, socialinių pedagogų – poreikis mokyklose kasmet auga. Šių specialistų skaičius savivaldybės mokyklose išlieka palyginti stabilus, tai rodo skaičiai, pateikti 11 lentelėje. Lyginant 2018 – 2020 metų periodą, bendras švietimo pagalbos specialistų skaičius rajone nežymiai

sumažėjo - 0,5 etato, o nuo 2019 metų iki 2020 metų specialistų krūvis sumažėjo 0,25 etato. Specialistų skaičiaus mažėjamas siejamas su tinklo pertvarkos pokyčiais, visgi psichologų skaičius bendrojo ugdymo mokyklose po truputį didėja. Vertinant savivaldybės situaciją Telšių apskrities ir Lietuvos kontekstuose, pastebima, jog per 2019 ir 2020 metus Telšių apskrities savivaldybių įstaigose pagalbos specialistų etatų skaičius mažėjo 3,7 proc., o Plungės rajone mažėjimas fiksuojamas 0,94 proc. Visgi Lietuvoje pagalbos specialistų etatų skaičius per pastaruosius metus augo 2,21 proc. Atkreiptinas dėmesys, jog 2021 – 2022 metų tikslų duomenų nėra galimybės pateikti, nes nėra atnaujinta informacija ŠVIS sistemoje, o mūsų turimi ankstesnių metų duomenys skiriasi, be to nėra galimybės pateikti tikslų duomenų dėl panašių savivaldybių ir bendro Lietuvos rodiklio.

11 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų etatų skaičiaus kaitos palyginimas savivaldybės įstaigose (vnt.). *Bus patikslinta, kai bus ŠVIS duomenys*

Švietimo pagalbos specialistų etatų skaičius	2018	2019	2020	2021
Plungės r.	27,00	26,75	26,5	N. d.
Telšių apskritis	119,26	120,02	115,58	N. d.
Lietuva	2254,67	2209,94	2258,85	N. d.

Vertinant žmogiškųjų išteklių analizę, galima teikti, jog tik iš dalies yra padaryta pažanga, žvelgiant į atskiras sritis. Optimizuojant tinklą, racionalu, jog keičiasi ir personalo sudėtis, ir matome įtaką darbo krūviui. Tinklo optimizavimas leido užtikrinti didesnius krūvius įstaigų pedagogams. Taip pat priimti Savivaldybės sprendimai (2018), sumažintas administracijų darbuotojų skaičius švietimo įstaigose, atsižvelgiant į gaunamą valstybės dotaciją, kol bus palaipsniui sutvarkomas įstaigų tinklas, leidžia esamiems administracijų darbuotojams užtikrinti didesnę darbo užmokestį. Taip pat nuolatinės diskusijos su švietimo įstaigų vadovais padėjo užtikrinti, jog kasmet auga dalis pedagogų, turinčių aukštą kvalifikaciją. Labai svarbu ieškoti efektyvių būdų, jog į savivaldybės švietimo įstaigas ateitų dirbti jauni specialistai, nes iš dabartinės situacijos matome, jog savivaldybėje dominuoja vyresnių pedagogų dalis. Artimiausiu metu keliamas uždavinys pasiekti bent apskrities rodiklį. Tam tikslui siekti nuo 2021 metų skiriama kelionės išlaidų kompensacija švietimo įstaigų darbuotojams, kurių jaučiamas stygius, o nuo 2022 metų startuos Specialistų pritraukimo programa. Tikimasi, jog padės užtikrinti personalo atsijauninimą švietimo įstaigose. Kitas labai svarbus aspektas - ir toliau plėsti švietimo pagalbos prieinamumą, pritraukiant daugiau švietimo pagalbos specialistų, pasiekiant bent šalies rodiklius.

5. Formalųjį švietimą papildantis ugdymas ir tikslinis NVŠ finansavimas

Formalųjį švietimą papildančio ugdymo paskirtis – pagal ilgalaikes programas sistemaiškai plėsti tam tikros srities žinias, stiprinti gebėjimus ir įgūdžius, ir suteikti asmeniui papildomų dalykinių kompetencijų.

Plungės rajone veikia trys formalųjį švietimą papildantį ugdymą teikiančios įstaigos: Plungės Mykolo Oginskio meno mokykla, Plungės r. Platelių meno mokykla ir Plungės sporto ir rekreacijos centras (mokinių skaičiaus tendencijos pateiktos 12 lentelėje).

12 lentelė. Mokinių skaičiaus kaita FŠPU įstaigose.

Ugdymo įstaiga	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Plungės sporto ir rekreacijos centras	449	484	514	513
Plungės M. Oginskio meno mokykla	574	600	602	588
Plungės r. Platelių meno mokykla	229	265	221	189
IŠ VISO:	1252	1349	1337	1290

Plungės sporto ir rekreacijos centre 2021 metais pagal 11 programų mokėsi 513 mokinių. Ugdytinių skaičius nuo 2018 metų iki 2021 metų augo 14,25 proc., o pastarųjų metų duomenimis, ugdytinių skaičius laikosi stabilus. Daugelyje programų vaikų skaičius mažai kintantis, žymesnis augimas buvo krepšinio sporto šakos programoje, o mažėjimas - dziudo sporto šakos programoje.

2021 m. Centre dirbo 23 treneriai. Didelė problema yra pedagogų trenerių pensinis amžius, jauni specialistai dėl mažo atlyginimo šiame darbe neužsibūna. Daugumos programų sportinė bazė ir inventorių nėra pačios geriausios būklės, ypač baidarių ir kanojų irklavimo bei buriavimo. Pagal programas lankančių vaikų skaičių populiariausios išlieka krepšinis ir dziudo.

Plungės Mykolo Oginskio meno mokykloje 2018–2021 m. programų skaičius nekito, tačiau mokinių skaičius, 2021 m. lyginant 2018 metų duomenis, augo 2,4 proc. 2021 metais mokykla ugdė 2,3 proc. mokinių mažiau, nei 2020 metais. Mažėjimą lėmė pandemijos sąlygos, nes kai kurių sričių, pvz., šokio pamokas buvo gana sudėtinga vykdyti nuotoliniu būdu. Ne visi vaikai namuose turėjo ugdymuisi reikalingas sąlygas: didesnę erdvę, tinkamą grindų dangą ir t. t.

2021 m. Plungės Mykolo Oginskio meno mokykloje mokėsi 588 moksleiviai. 576 mokiniai – pagal 27 FŠPU ugdymosi programas. Mokykla turėjo labai plačią FŠPU programų pasiūlą: fortepijono, akordeono, birbynės, kanklių, gitaros, mušamųjų, varinių, medinių pučiamųjų, styginių, chorinio, solinio, estradinio dainavimo, choreografijos, dailės. 104 mokiniai buvo ugdomi pagal ilgalaikes NVŠ ankstyvojo, jaunimo meninės raiškos ir išplėstinio neformaliojo ugdymo programas. 2021 m. šiek tiek keitėsi tendencijos renkantis programas. Populiarios, kurias renkasi daugiau mokinių, išliko fortepijono, gitaros, mušamųjų programos. 2020 metais padidėjęs susidomėjimas dailės programa 2021 m. šiek tiek atslūgo, o jį pakeitė didžiulis noras šokti.

Mokykla 2021 m. įgyvendino keturiolika NVŠ programų, finansuojamų iš NVŠ krepšelio, kurias lankė 170 mokinių. Mokiniai į mokyklą mokytis vykdavo iš Plungės miesto ir 41-os kaimiškos vietovės. Siekdama užtikrinti paslaugų prieinamumą, viešumą, lygias galimybes besimokantiems ir ketinantiems mokytis meno mokykloje vaikams ir jaunimui, mokykla 2021 m. veiklą viešino savo internetinėje svetainėje, Facebook'o paskyroje, mokinių priėmimą vykdė nuotoliniu būdu, skelbdama informaciją mokyklos svetainėje ir Savivaldybės tinklapyje.

2021 m. mokinius ugdė 49 nuolat besitobulinantys ir rezultatyviai dirbantys profesionalūs mokytojai.

Plungės rajono Platelių meno mokykloje 2018–2021 m. programų skaičius nekito, mokinių skaičius mažėjo 17,47 proc. Mokykla turi plačią FŠPU programų pasiūlą: fortepijono, akordeono, gitaros, mušamųjų, varinių ir medinių pučiamųjų, styginių, chorinio dainavimo, choreografijos, dailės. Mažėjant mokinių skaičiui, šiek tiek keitėsi tendencijos renkantis programas – populiarnėmis, kurias renkasi daugiau mokinių, tapo dailės, pučiamųjų ir choreografijos programos. Savo populiarumą vis dar išlaiko dainavimo programa. Ne tokiomis populiariomis tampa, fortepijono, akordeono programos. Veikia 8 meno kolektyvai. Mokykla aprūpinta naujais muzikos instrumentais, transporto priemonėmis.

2021 m. mokykloje dirbo 26 mokytojai. 90 proc. Platelių meno mokykloje dirbančių mokytojų – atvažiuojantys, t. y. negyvena šalia darbo vietos.

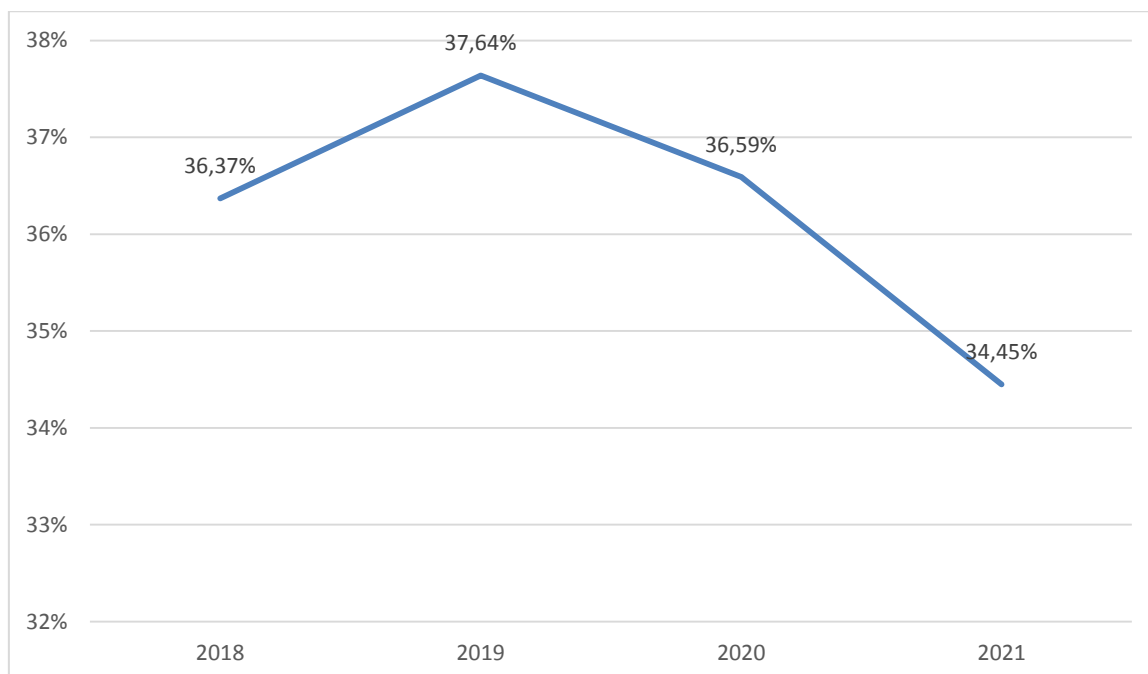
Vertinant NVŠ tikslinį finansavimą gavusių mokinių skaičių 2018 – 2021 metų laikotarpiu, pastebimas bendras mokinių skaičiaus mažėjimas 9,66 proc. Žymus mokinių, gavusių NVŠ tikslinį finansavimą, skaičiaus pokytis yra vertinant 2020 ir 2021 metų duomenis, nes matomas 6,81 proc. mokinių skaičiaus mažėjimas, nors akredituotų NVŠ teikėjų skaičius ir NVŠ programų skaičius liko nepakitę (šių skaičių kaita pateiktą 13 lentelėje).

13 lentelė. NVŠ tikslinį finansavimą gaunančių mokinių, akredituotų NVŠ teikėjų ir programų skaičius:

Metai	NVŠ tikslinį finansavimą gaunančių mokinių skaičius	Akredituotų NVŠ teikėjų skaičius	NVŠ programų skaičius
2018	1439	16	33
2019	1471	15	40
2020	1395	16	39
2021	1300	16	40

Mokinių skaičiaus mažėjimą NVŠ programose galima vertinti ir iš demografinės pusės. Jeigu vertintume mokinių, lankančių NVŠ programas, dalį nuo bendro mokinių skaičiaus rajone, tai matome, jog tendencija išlieka panaši (34 – 38 proc.). Vertinant 2018-2021 metų duomenis, matome, jog 2021 m. 1,92 proc. mažiau mokinių (nuo bendro mokinių skaičiaus savivaldybėje) lankė NVŠ veiklas, o lyginant 2020 ir 2021 metų duomenis, pastebimas ryškesnis 2,14 proc. sumažėjimas.

8 pav. NVŠ tikslinį finansavimą gavusių mokinių dalis procentais (2018 – 2021 m.):

NVŠ ir FŠPU srityse, galima teigti, jog pažanga padaryta iš dalies. Mieste veikiančiose FŠPU įstaigose vaikų skaičius svyruojantis, nepaisant savivaldybės mastu mažėjančio mokinių skaičiaus. 2021 m. pastebimas ryškus mokinių, lankančių NVŠ programas, sumažėjimas, todėl būtina didinti NVŠ programų patrauklumą siekiant sustabdyti mokinių skaičiaus mažėjimą.

Visgi mokinių skaičiaus mažėjimas 2021 metais sietinas su besitęsiančia COVID-19 pandemija, todėl tikėtina, jog, baigiantis pandemijai, būtų galima tikėtis mokinių skaičiaus augimo NVŠ programose.

6. Mokinių pasiekimų patikrinimai ir VBE

Pagal pateiktus duomenis 14 lentelėje matoma (nagrinėjami tik tų VBE rezultatai, kurių laikoma daugiausia), jog 2018 – 2021 metų laikotarpiu išlaikiusių egzaminus mokinių dalis pagal skirtingas disciplinas daugiausia svyruoja 80 – 100 proc., išimtis - 2020 m. matematikos rezultatai, nors 2020 metais visoje Lietuvoje išlaikiusiųjų dalis siekė 67,6 proc. (Plungės r. - 66,8 proc.). Vertinant 2018 – 2021 metų laikotarpį, Plungės r. pažanga pagal išlaikiusių asmenų dalį padaryta 2 disciplinose (istorijos ir geografijos). Vertinant 2020 ir 2021 metų rodiklius, matome, jog išlaikiusių egzaminus dalis augo penkiuose mokomuosiuose dalykuose (istorijos, biologijos, matematikos, geografijos bei fizikos), o didžiausia pažanga padaryta matematikos egzaminą išlaikiusių dalyje - skirtumas 16 proc. ir fizikos – skirtumas 7,5 proc., o lyginant su Lietuvos rezultatais, situacija pagerėjo tik trijuose dalykuose (istorijos, biologijos ir geografijos).

Vertinant aukščiausius balus (86 – 100) gavusių abiturientų dal, nuo išlaikiusiųjų 2018 – 2021 metų laikotarpiu, matome, jog Plungės r. didžiausia pažanga buvo padaryta 7 disciplinose (istorijos, biologijos, lietuvių kalbos ir literatūros, fizikos, anglų kalbos, informacinių technologijų ir geografijos). Lyginant 2020 – 2021 metų laikotarpį, pastebima, jog aukščiausiais balais išlaikiusiųjų dalis iš visų dalykų sumažėjo, o augo tik chemijos.

Gavusių 100 balų įvertinimus, vertinant 2018 - 2021 laikotarpį, situacija geriausia buvo 2020 metais – 30 šimtukų, o blogiausia – 2021 m. – 3 šimtukai.

14 lentelė. Valstybinių brandos egzaminų rezultatų palyginimas 2018 – 2021 metais (Plungės r. ir Lietuvos):

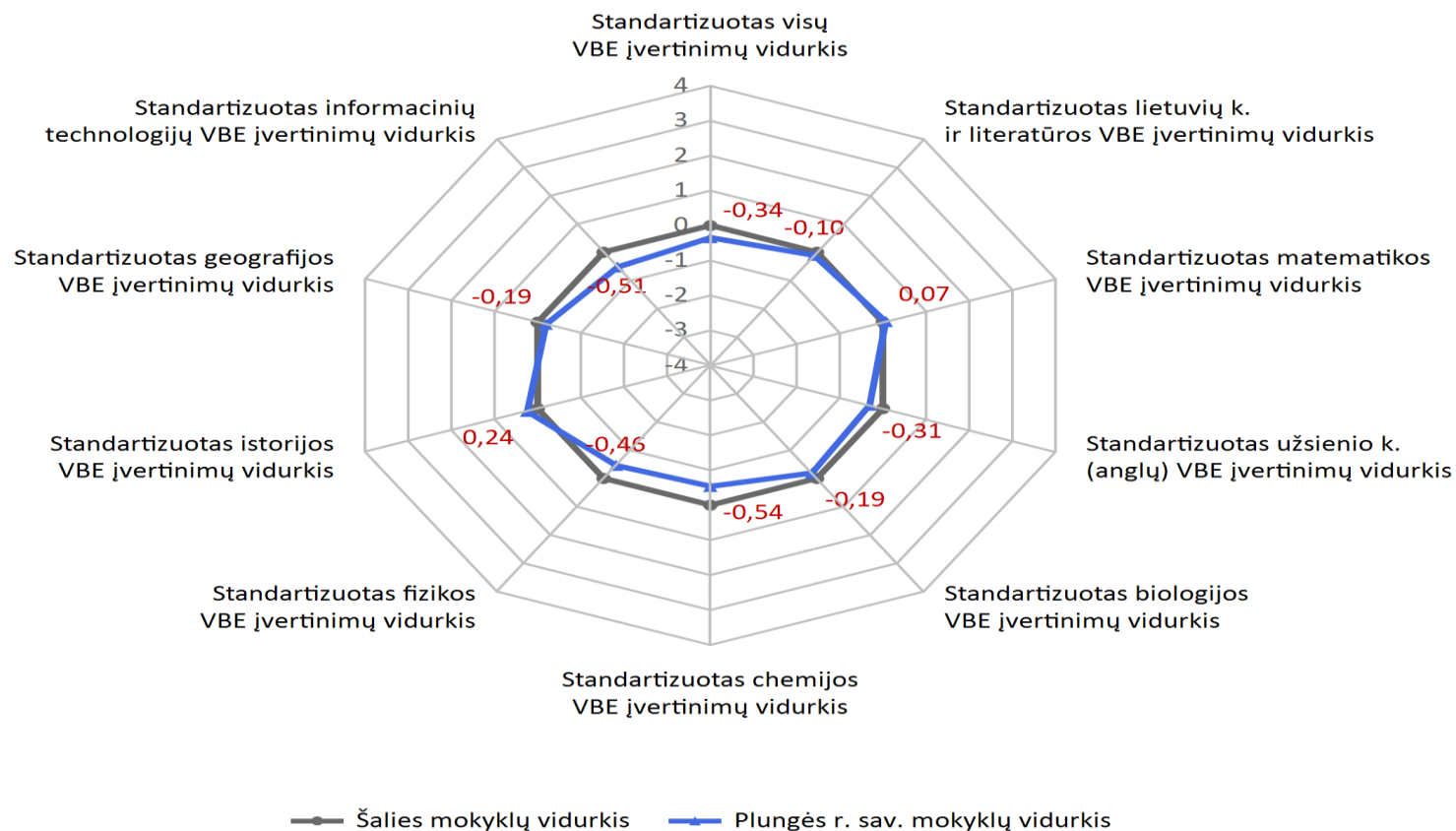
Egzaminas	Mokinių, išlaikiusių valstybinius brandos egzaminus, skaičius procentais								Mokinių, gavusių įvertinimą 86-100 balų, skaičius procentais (nuo išlaikiusiųjų mokinių sk.)								Mokinių, gavusių 100 balų įvertinimą, skaičius			
	Šalyje				Rajone				Šalyje				Rajone				Rajone			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Istorija	95,3	95,3	99,8	98,7	95,9	95,9	100	100	8,7	5,8	7,9	7,6	2,1	4,4	9	7,8	-	-	-	-
Biologija	98,7	97,6	97,7	97,2	98,9	97,7	97,5	98,7	20,8	14	18,2	20,8	14,1	4,7	25,3	11,9	1	1	-	-
Matematika	87,2	82,1	67,6	84,8	83,8	81,3	66,8	82,8	7,4	9,5	7,5	7,1	3,4	2,2	6,7	2,4	-	1	1	-
Lietuvių kalba ir literatūra	91,3	90,6	89,2	91,4	90,9	93,4	92,2	84,9	12,1	12,7	13,2	13,6	8,8	8	15,1	6,7	-	-	2	1
Chemija	98,5	97,8	97,4	94,5	100	100	100	70	15,8	22,3	17,3	14,5	10	13,4	28,6	30	-	-	-	-
Fizika	87,8	96,7	94,7	97	97,7	93,7	88,9	96,5	6,7	11,8	11,5	11	-	3,3	14,6	3,5	-	-	-	-
Anglų kalba	99,3	97,9	98,9	97,9	97,8	97,5	97,6	96,4	31,5	32,5	39	29,5	21,8	27,3	35	16,7	14	7	26	2
IT	97,2	96,5	92	91,3	100	97,8	93,2	89,1	35,3	26,7	20,1	23,2	30,9	4,4	19,5	8,7	5	1	1	-
Geografija	96,2	96,1	99	98	95,2	98,1	100	100	4	3,8	6,9	5,2	1,7	1,9	14,1	-	1	1	-	-

Pagal pateiktus duomenis 15 lentelėje matome, kad patys geriausi rezultatai buvo pasiekti 2020 m., tad palyginus Plungės r. 2019 ir 2020 metų VBE įvertinimų vidurkius, matome, jog 2020 metais visų dalykų, išskyrus matematikos, vidurkiai buvo aukštesni, o lyginant su šalies VBE rezultatų vidurkiais, žemesni buvo anglų kalbos ir informacinių technologijų. Vertinant 2018 - 2021 metus, matome, kad savivaldybėje gerėjo tik matematikos dalyko rezultatų vidurkis ir panašus išsilaikė istorijos dalyko. Lyginant su Lietuva 2021 m., matome, kad visų dalykų Plungės r. abiturientų VBE rezultatų vidurkiai žemesni nei šalies mokinių, išskyrus istoriją ir dalinai matematiką (skirtumas tik 0,1). Vertinant pažangą, padarytą per 4 metus, matome, jog aukštesnis VBE įvertinimų vidurkis, nei šalies 2018 metais, fiksuotas iš vieno dalyko - geografijos, o 2021 metais taip pat iš vieno dalyko – istorijos. Tai galima teikti, kad pažanga keturių metų laikotarpiu nepadaryta

15 lentelė. Valstybinių brandos egzaminų įvertinimų vidurkių palyginimas 2018 – 2021 metais (Plungės r. ir Lietuva):

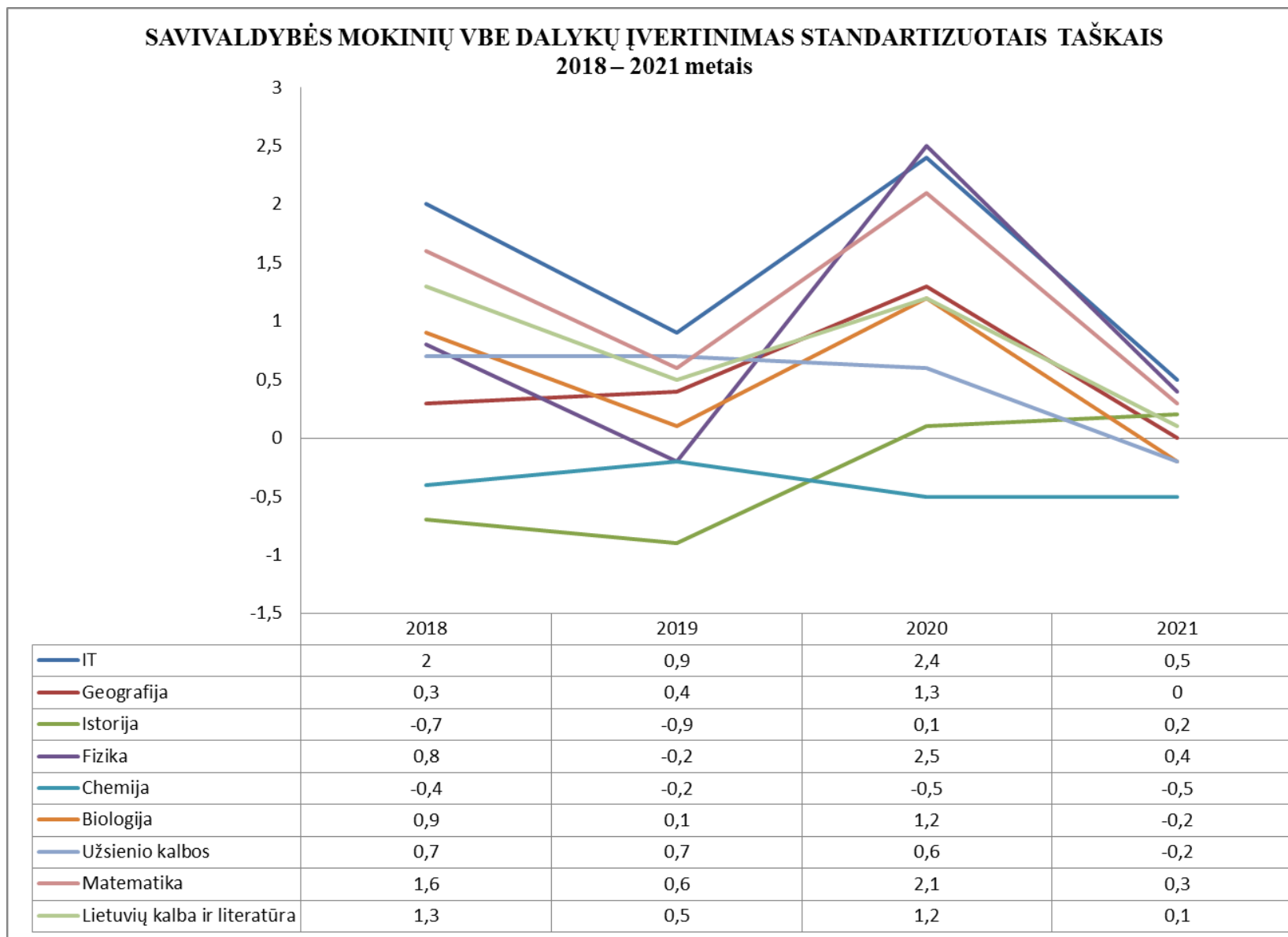
Eil. Nr.	Dalykas	VBE įvertinimų vidurkis							
		Plungės r. savivaldybės mokyklų mokinių				Šalies mokyklų mokinių			
		2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
1.	Lietuvių kalba ir literatūra	46,5	43,5	47,4	39,8	46,2	46,1	44,4	42,4
2.	Matematika	32,3	30,4	28,3	33,1	34,8	34,9	26,6	33,2
3.	Anglų kalba	63	62,2	67,4	57,9	67,8	65,9	71	61,1
4.	Biologija	55,9	42,2	61,5	46,8	57,6	51,6	55,1	50,7
5.	Chemija	56,8	41,2	62	33,8	57,4	57,1	52,3	46,6
6.	Fizika	33,5	37,7	44,1	34,1	43	48,1	46,5	42,7
7.	Istorija	43,7	43,2	56,8	52,2	45,1	47,8	54,2	47,4
8.	Geografija	41,6	41,9	53,1	41,4	41,5	43,7	48,1	47,3
9.	Informacinės technologijos	57,9	43,1	46	30,6	58,7	54,7	46,7	43,1

9 pav. Savivaldybės 2021 m. VBE balų vidurkių palyginimas su šalies rezultatais, naudojant standartizuotus taškus:
Diagramoje analizuojami savivaldybės ir šalies mokiniai, be eksternų ir buvusių mokinių.

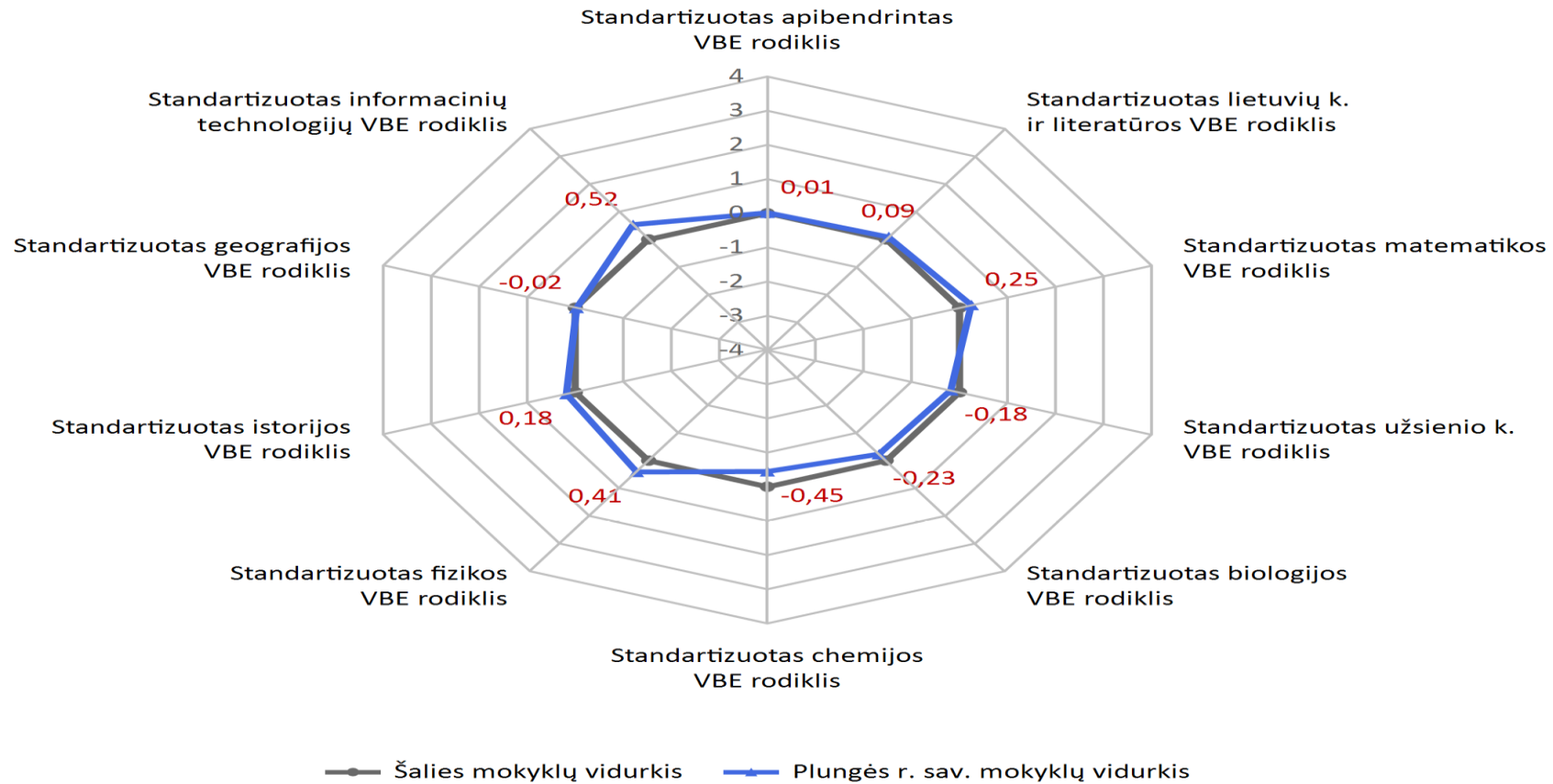

Standartizuoti dalykų VBE rodikliai atspindi Savivaldybės darbo efektyvumą mokant skirtingų dalykų. Iš pateiktų duomenų matome (10 pav.), kad ketverius paskutiniuosius metus blogiausiai įvertintos mokinių žinios iš chemijos. Lyginant 2018 – 2021 m. laikotarpio savivaldybės mokinių VBE dalykų įvertinimus standartizuotais taškais, matome kad iš visų dalykų įvertinimas pasislinko į neigiamą pusę, išskyrus istorijos mokyme.

10 pav. Standartizuotų VBE rodiklių pagal laikomus dalykus kaita 2018 – 2021 metais (Plungės r.):

11 pav. Apibendrintų Plungės savivaldybės mokyklų 2021 m. VBE rezultatų palyginimas su šalies rezultatais, naudojant standartizuotus taškus:
 Diagramoje analizuojami savivaldybės ir šalies mokiniai, be eksternų ir buvusių mokinių.

Vertinant VBE egzaminų rezultatus, galima teigti, jog 2021 m. pažangos visiškai nepadaryta. Tai galėjo turėti įtakos ir darbas pandemijos laikotarpiu.

Pandemija paveikė ir mokinių pasiekimų patikrinimus: 2019 – 2020 m. m. nebuvo vykdomas pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas, o 2020 – 2021 m. m. PUPP organizuojamas elektroniniu būdu. Visi šitie priimti sprendimai turėjo įtakos mokinių pasiekimams, todėl šio laikotarpio mokinių pasiekimus sunku objektyviai palyginti, nes mokiniai ugdėsi skirtingomis sąlygomis.

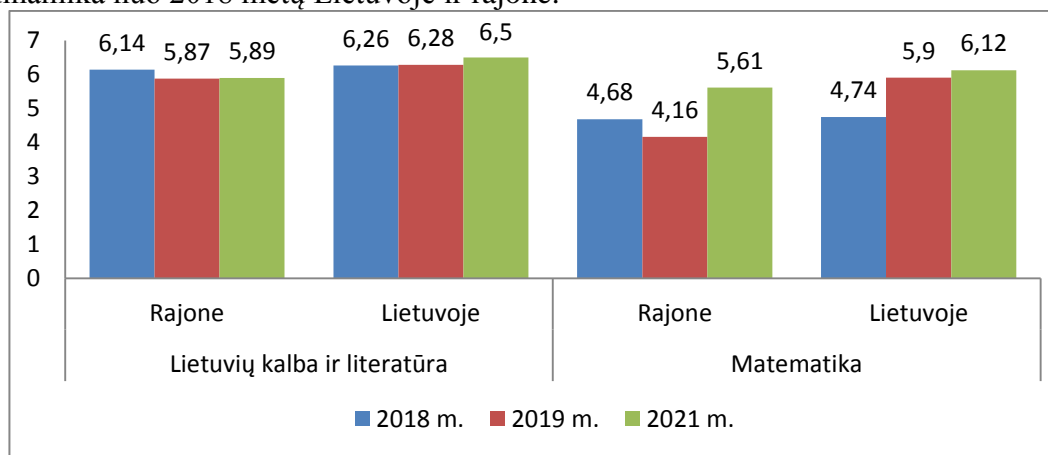
2021 m. lietuvių kalbos ir literatūros PUPP laikė 336 mokiniai, balo vidurkis – 5,89, t. y. 0,02 balo geresnis negu 2019 m., bet 0,25 balo blogesnis už 2018 m. Palyginus su Lietuvos mokinių įvertinimais, matome, kad šio dalyko balo vidurkis kiekvienais metais nesiekė šalies balo vidurkio (žr. diagramą).

2021 m. matematikos PUPP laikė 340 mokinių, balo vidurkis – 5,61, t. y. 1,45 balo geresnis negu buvo 2019 m., tačiau, kaip matyti iš diagramos, 2021 m. dešimtokų balo vidurkis, lyginant su šalies mokinių balų vidurkiu, akivaizdžiai žemesnis, kai 2018 m. buvo panašus.

16 lentelė. Plungės rajono savivaldybės mokyklų mokinių 2018-2021 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo dalykų rezultatų vidurkio palyginimas su visos Lietuvos.

Dalykas	Vidurkis					
	Rajone			Lietuvoje		
	2018 m.	2019 m.	2021 m.	2018 m.	2019 m.	2021 m.
Lietuvių kalba ir literatūra	6,14	5,87	5,89	6,26	6,28	6,50
Matematika	4,68	4,16	5,61	4,74	5,90	6,12

12 pav. PUPP rezultatų vidurkio dinamika nuo 2018 metų Lietuvoje ir rajone:

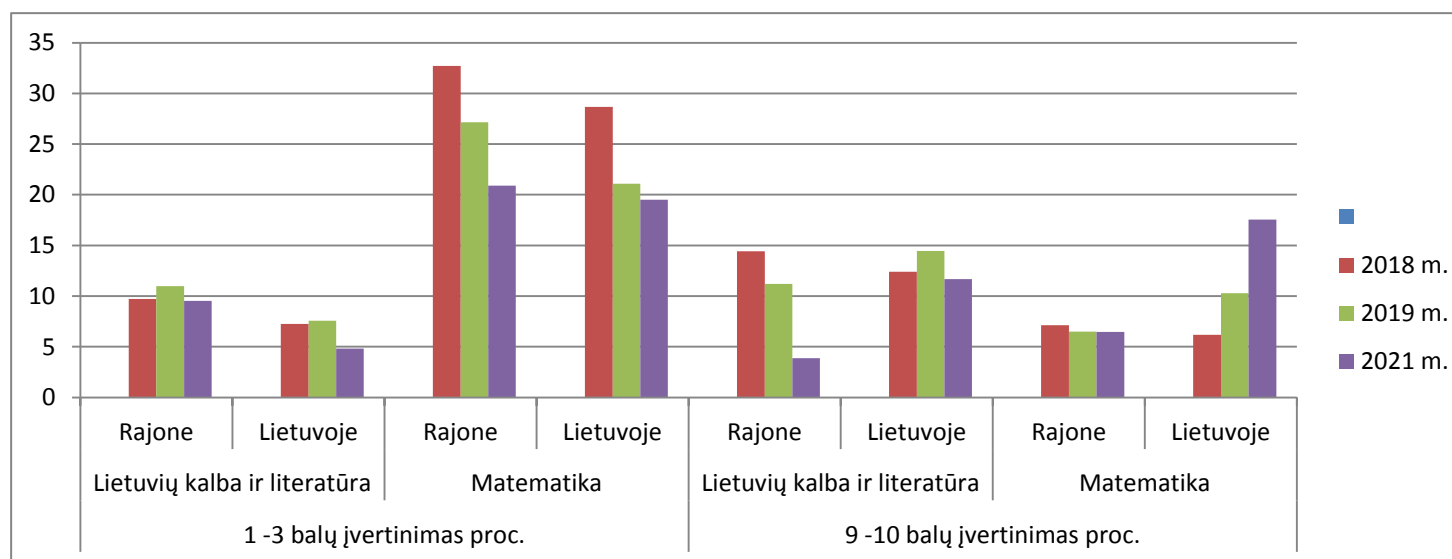

Palyginus pasiekimus Plungės rajono savivaldybės mokinių, gavusių iš lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų 1-3 ir 9-10 balų įvertinimą procentais su Lietuvos mokinių, matome (žr. 17 lentelę), kad per paskutiniuosius trejus metus iš šių dalykų mūsų rajono savivaldybės dešimtokų žinių įvertinimas 1-3 balais yra blogesnis negu šalies. 9-10 balų įvertinimus gavusių mokinių skaičius procentais 2019, 2021 m. yra mažesnis nei šalies, o 2018 m. tiek iš lietuvių kalbos ir literatūros, tiek iš matematikos buvo didesni.

17 lentelė. PUPP rezultatų pasiskirstymo palyginimas (Lietuvos ir rajono situacija):

Dalykas	1-3 balų įvertinimas procentais						9-10 balų įvertinimas procentais					
	Rajone			Lietuvoje			Rajone			Lietuvoje		
	2018 m.	2019 m.	2021 m.	2018 m.	2019 m.	2021 m.	2018 m.	2019 m.	2021 m.	2018 m.	2019 m.	2021 m.
Lietuvių kalba ir literatūra	9,71%	10,98%	9,52 %	7,26 %	7,56 %	4,82 %	14,44%	11,22 %	3,87 %	12,4 %	14,45 %	11,69 %
Matematika	32,7%	27,14%	20,89 %	28,66 %	21,1 %	19,52 %	7,13 %	6,49 %	6,47 %	6,18 %	10,29 %	17,54 %

13 pav. PUPP rezultatų pasiskirstymo dinamika nuo 2018 metų Lietuvoje ir rajone:

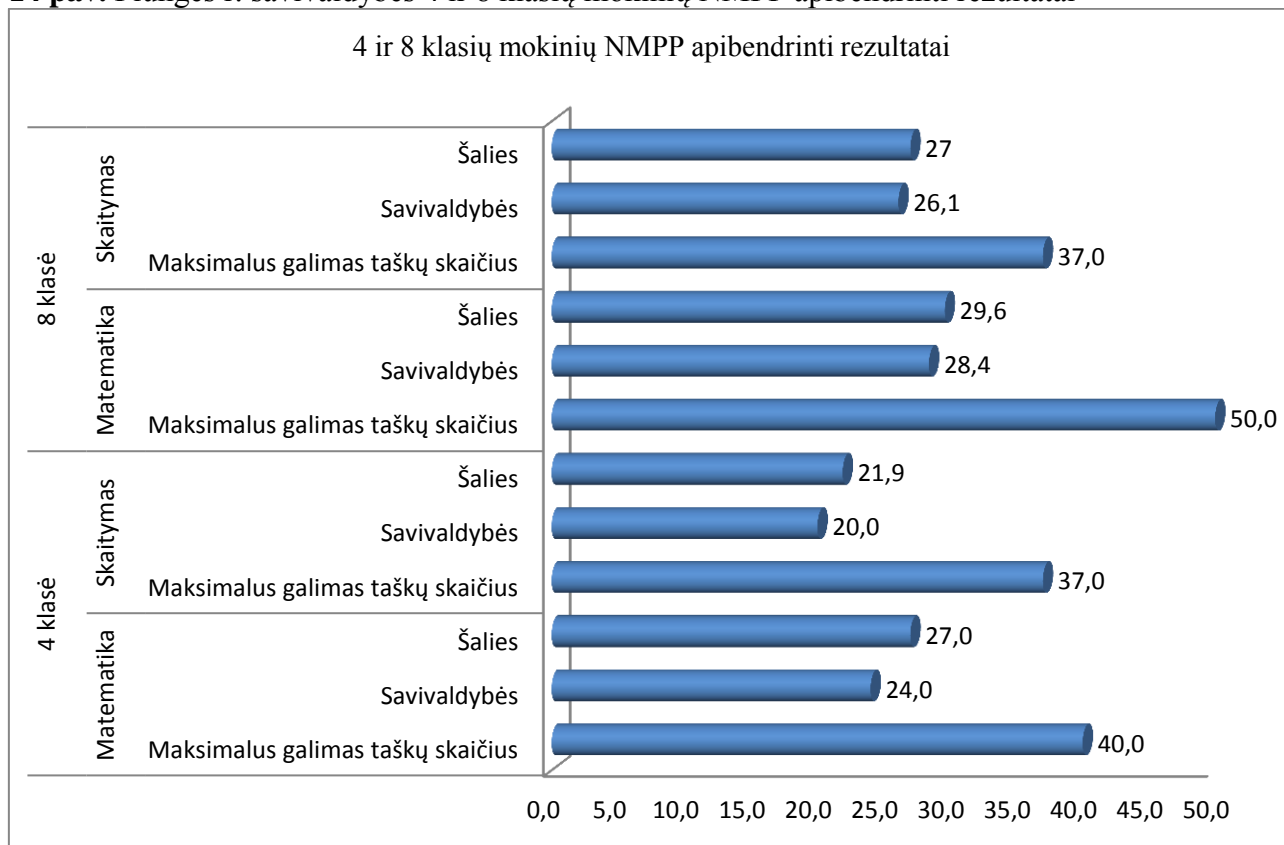
2021 m. vyko elektroninis Nacionalinis 4 ir 8 klasių mokinių pasiekimų patikrinimas (NMPP). Šioje Pažangos ataskaitoje analizuojami tik 2021 metų NMPP rezultatai, nes keitėsi NMPP struktūra. Šios klasės pasirinktos neatsitiktinai, nes jas baigus peržengiamas tam tikras mokymosi etapas. Ketvirtokai baigia pradinio ugdymo programą, o aštuntokai – pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį. Šis patikrinimas yra skirtas turimų žinių įsivertinimui, parodantis, kurias žinias ir gebėjimus reikia stiprinti.

Ketvirtokų ir aštuntokų pasiekimų patikrinimą sudarė skaitymo ir matematikos testai. 4 ir 8 klasių pasiekimų patikrinimų rezultatai pateikti 14 pav. 2021 m. NMPP savivaldybės rezultatai lyginami su šalies rezultatais.

Ketvirtokų matematikos surinktas šalies taškų vidurkis siekė 27 taškus, o savivaldybės - 24 taškus iš 40 maksimalaus galimų taškų skaičiaus, o skaitymo surinktas šalies taškų vidurkis siekė 21,9 taško, o savivaldybės - 20 taškų iš 31 maksimalaus galimų taškų skaičiaus.

Aštuntokų matematikos surinktas šalies taškų vidurkis siekė 29,6 taško, savivaldybės – 28,4 taško iš 50 maksimalaus galimų taškų skaičiaus, o skaitymo surinktas šalies taškų vidurkis siekė 27 taškus, savivaldybės – 26,1 taško iš 37 maksimalaus galimų taškų skaičiaus.

14 pav. Plungės r. savivaldybės 4 ir 8 klasių mokinių NMPP apibendrinti rezultatai

Apibendrinus 4 klasės mokinių matematikos ir skaitymo dalykų rezultatus, matome, jog savivaldybės vidurkis yra daugiau nei 3 proc. mažesnis už šalies vidurkį. Kaip ir 4 klasės mokinių, taip ir 8 klasės mokinių matematikos ir skaitymo dalykų rezultatų vidurkis yra daugiau nei 3 proc. mažesnis už šalies vidurkį. Išanalizavus rezultatus galima teigti, jog 4 klasės mokinių skaitymo rezultatai yra blogesni už matematikos rezultatus, o 8 klasės mokinių skaitymo yra geresni už matematikos rezultatus.

Vertinant mokinių pasiekimų rezultatus (VBE, PUPP ir NMPP), galima teigti, jog pažangos nėra, o daugeliu atveju fiksuojamas regresas.

VBE rezultatai 2021 metais daugeliu aspektų yra prastesni nei šalyje, kai iki 2020 metų buvo matomas aiškus progresas. Įvertinę 2021 m. VBE rezultatų vidurkių analizę, matome, jog tik istorijos dalyko fiksuojama pažanga ir rezultatų augimo tendencija matoma pastaruosius dvejus metus. Išskirti galima chemijos dalyko egzamino rezultatus - 4 metus iš eilės fiksuojamas neigiamas standartizuotas rodiklis. Būtina imtis skubių veiksmų, jog šios disciplinos rezultatai gerėtų.

PUPP rezultatų analizė rodo, jog nors matematikos ir lietuvių kalbos rezultatų vidurkis augo, lyginant 2019 metus, Lietuvos rezultatų vidurkio pasiekti nepavyko.

NMPP 2021 metų rezultatai rodo, jog mokinių matematikos ir skaitymo dalykų rezultatų vidurkis yra daugiau nei 3 proc. mažesnis už šalies vidurkį.

Visoms švietimo bendruomenės grandims būtina ieškoti racionalių sprendimų būdų, jog mokinių rezultatai gerėtų, ypač orientuojantis į pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, nes geri pagrindai sukuria galimybes ir ateityje. Būtina tobulinti kompetencijas dalykinėse srityse, taip pat būtina sukurti mokytojams tinkamas, šiuolaikiškas (IKT srityje) darbo sąlygas, jog gerėtų mokinių įsitraukimas į ugdymo procesą. Siekiant stiprinti metodinę veiklą, savivaldybės kasmet, metų pabaigoje skiria papildomų lėšų metodinių grupių pirmininkų darbo užmokesčiui padidinti. Atskirai su metodinėmis grupėmis ir mokyklų vadovais tariamasi dėl galimų veiklos sričių, kurios būtų tobulinamos, kad gerėtų mokinių rezultatai, bet matome, jog to nepakanka.

7. 2021 metais valstybės ir Savivaldybės indėlis į švietimo infrastruktūros, materialinės bazės atnaujinimą ir žmogiškųjų išteklių pritraukimą

Pagal Europos Sąjungos fondų Investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ iš struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamam projektui „Plungės sporto ir rekreacijos centro infrastruktūros gerinimas“ įgyvendinti 2020 - 2021 m. buvo skirtas finansavimas –288 948,08 Eur; iš jų statybai 248 465,20 eurų, plius papildomai iš Savivaldybės biudžeto sumokėta 36618,56 Eur. Statybai šiam projektui panaudota 285 083,76 Eur (178 894,94 Eur - Europos Sąjungos lėšų).

Už šias lėšas atlikti dalies pastato, esančio A. Vaišvilos g. 32, Plungėje, kuriame įsikūręs Plungės sporto ir rekreacijos centras, sporto salės, mažosios treniruoklių salės, treniruoklių salės, mažosios salės remonto darbai ir įsigytas sporto inventorius

2018–2022 m. vykdomas projektas „Plungės r. Kulių gimnazijos remontas“. Bendra investicijų projekto vertė – 2 764 tūkst. Eur. 2018 m. Plungės rajono savivaldybė projekto įgyvendinimui skyrė 77 tūkst. Eur. Už šias lėšas atlikti VI korpuso I aukšto dalies patalpų (darželio) remonto darbai (perplanuotos patalpos, įrengtos apšiltintos grindys, atnaujintos sienos ir lubos, pakeista elektros instaliacija, įrengta priešgaisrinė ir apsauginė signalizacijos, įrengtas apšvietimas, pakeisti vandentiekio ir nuotekų surinkimo vamzdiniai). Iš Valstybės investicijų programos 2019 m. skirta 50 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų, Plungės rajono savivaldybė prisidėjo 19 tūkst. Eur. Už šias lėšas sutvarkytos sanitarinės patalpos gimnazijos I korpuso antrame aukšte ir III korpuso pirmame aukšte. 2020 m. iš tos pačios programos skirta 300 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų. Už šias lėšas planuojama atlikti gimnazijos V korpuso (valgyklos) patalpų perplanavimo darbus, įrengti naujus sanitarinius mazgus, pakeisti elektros instaliaciją, ventiliaciją, duris, langus, grindis, išdažyti ir (ar) išklijuoti plytelėmis sienas, išdažyti lubas, įrengti lauko vandentiekio, nuotekų surinkimo tinklus. 2021 m. tolimesniems remonto darbams buvo skirta 128 116,09 Eur. Buvo atlikta I korpuso lauko ir vidaus komunikacijų remontas, mokyklos valgyklos kapitalinis remontas, II aukšto patalpų remontas pritaikant jas bendrabučiui.

Plungės rajono savivaldybė taip pat prisideda prie švietimo įstaigų aplinkos gerinimo. Bendromis įstaigų, Švietimo ir sporto skyriaus ir Vietos ūkio skyriaus pastangomis atlikta nemažai rangos darbų. 2021 m. Iš Savivaldybės biudžeto buvo skirta apie 160,0 tūkst. Eur ankstyvojo ugdymo įstaigas aptverti taip reikalingomis tvoromis. Taip pat 2021 m. skirta 115 tūkst.

eurų Savivaldybės biudžeto lėšų tualetų ir sanitarinių mazgų remontui įstaigose („Babrungo“ progimnazijoje, Akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje, „Ryto“ pagrindinėje mokykloje, „Saulės“ gimnazijoje, Senamiesčio mokykloje; Liepijų mokyklos Šateikių skyriuje). Plungės r. švietimo įstaigose šiuo metu sutvarkyta 82,2 proc. sanitarinių mazgų.

Nacionalinė švietimo agentūra (toliau – NŠA) 2020–2021 mokslo metams skirs lėšas įgyvendinti ES projekto „Kokybės krepšelis“ antrųjų metų veikloms. „Kokybės krepšelis“ skiriamas mokinių rezultatams bei ugdymo kokybei gerinti. Projekto antrųjų metų biudžetas – 120 706 Eur. Nacionalinė švietimo agentūra 2021 metais skyrė 102 306 Eur. Kitą lėšų dalį – 18 400 Eur – skiria Savivaldybė. Lėšas gavo Plungės r. Liepijų mokykla (31,1 tūkst. Eur), A. Jucio progimnazija (58,7 tūkst. Eur) bei „Babrungo“ progimnazija (30,9 tūkst. Eur).

2021 m. Savivaldybė skyrė 50 tūkst. Eur įgyvendinti įstaigų skaitmeninimo strategijas. Lėšos buvo skirtos 5 bendrojo ugdymo mokykloms, kad būtų įrengtos šiuolaikinės IKT mokymo priemonės. Taip pat už 15 tūkst. Eur mokyklos buvo aprūpintos hibridine mokymo įranga, kuri leidžia mokykloms užtikrinti sklandesnį vaikų mokymą, kurie dėl tam tikrų priežasčių privalo būti namuose. Nuo 2021 m. rugsėjo mėn. Savivaldybė kompensuoja kelionės išlaidas tų sričių pedagoginiams darbuotojams, kurių labiausiai trūksta. Šiam tikslui 2021 metų biudžete numatyta beveik 9 tūkst. Eur, o 2022 m. biudžete planuojama skirti beveik 24 tūkst. Eur.

Savivaldybės biudžete sutaupytos lėšos dėl tinklo optimizavimo skiriamos užtikrinti mokyklų materialinį aprūpinimą bei prisidėti prie įstaigų vykdomų veiklos projektų, kad ugdymosi aplinkos ir mokymo kokybė gerėtų.

8. Bendradarbiavimu grįsta kultūra švietimo įstaigose

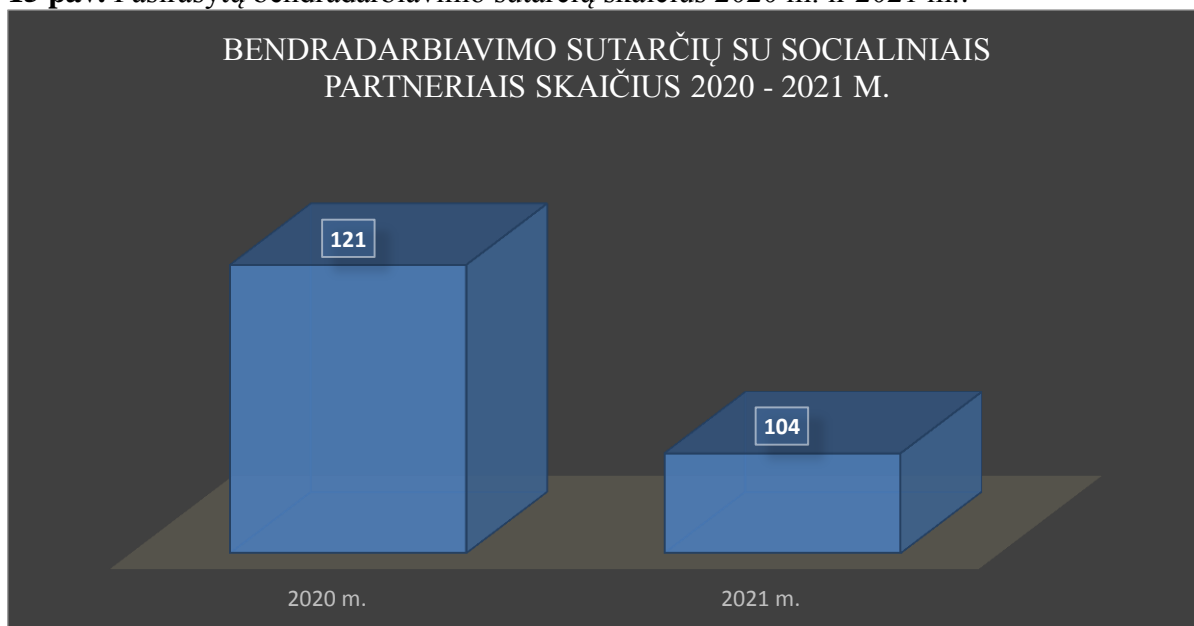
Plungės r. savivaldybės 2021 – 2030 metų strateginio plėtros plano 1 prioriteto „Kokybiškų viešųjų paslaugų parkas“ uždavinys - didinti formaliojo ugdymo tarpdisciplininkumą ir socialinių partnerių įtraukimą. Rengiant Strateginį plėtros planą, akcentuota, jog labai svarbus yra bendradarbiavimas įvairiose srityse, todėl svarbu įvertinti ir bendradarbiavimo pažangą.

Veiksmingas švietimo sistemos funkcionavimas priklauso nuo suinteresuotų organizacijų dalyvavimo politikos formavimo procese ir įgyvendinime. Socialinis bendradarbiavimas pradedant instituciniu lygmeniu ir baigiant asmeniniu yra svarbus veiksnys, užtikrinantis kokybiškų paslaugų teikimą profesinio informavimo ir konsultavimo srityje. Socialinių partnerių ryšių stiprinimas gali tapti vienu reikšmingiausių veiksmų, turinčiu įtakos švietimo politikos formavime.

Veikiant kartu (pedagogams, tėvams, mokiniams, verslui ir kt.) priimami tikslesni sprendimai, susitarimai, plėtojamas ir stiprinamas bendradarbiavimas, skatinama kurti veiklų įvairovę, kuri praturtina visų kompetencijų ugdymą. Veikiant kartu skatinamas socialinių partnerių domėjimasis ugdymo turinio ir proceso pokyčiais.

Siekiant užtikrinti kokybišką socialinių partnerių bendradarbiavimą sudaromos bendradarbiavimo sutartys. Pasirašytų bendradarbiavimo sutarčių skaičius pavaizduotas 15 pav.

15 pav. Pasirašytų bendradarbiavimo sutarčių skaičius 2020 m. ir 2021 m.:

Galima išskirti šias su socialiniais partneriais vykdytas veiklas (18 lentelė):

18 lentelė. Bendradarbiavimo veiklos 2020 m. ir 2021 m.:

2020 m.	2021 m.
<p>1. Pagalbos vaikams, tėvams ir specialistams organizavimas, įveikiant vaiko fizines, kognityvinės ir psichosocialinės raidos sutrikimus.</p> <p>2. Bendradarbiavimas rengiant ir įgyvendinant įvairius projektus, pasitelkiant partnerių patirtį, informacija, dalykines žinias, žmogiškuosius bei kitus darbinius ir techninius išteklius.</p> <p>3. Teikiamos papildomos veiklos mokiniams (anglų kalbos užsiėmimai, futbolo užsiėmimai, konstravimo užsiėmimai ir kt. veiklos).</p> <p>4. Studentai atlieka praktiką pagal studijų programą ir suderintą praktikos planą.</p> <p>5. Bendradarbiauti organizuojant, rengiant, vykdant įvairias priemones, renginius, veiklas, pagal savo veiklos sritį.</p> <p>6. Universitetų ir gimnazijų bendradarbiavimas, siekiant abipusiai naudingų tikslų kvalifikuoto pedagogų rengimo, užtikrinant pakankamą pedagogų poreikį gimnazijose.</p> <p>7. Bendradarbiavimas ruošiant ir vykdant mokinių gynybinio – pilietinio ugdymo programas.</p> <p>8. Bendri kultūriniai renginiai ir projektai, integruotos pamokos, prevencinė veikla socialinę riziką patiriantiems mokiniams.</p> <p>9. Supažindinimas su Lietuvos šaulių sąjunga, pagalba vykdant Alsėdžių 806-osio kuopos veiklą, šaulių sąjungos įvaizdžio formavimas</p>	<p>1. Bendradarbiauti teikiant pagalbą ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikams, turintiems raidos sutrikimų, konsultacijas jų tėvams, metodinę ir konsultacinę pagalbą pedagogams.</p> <p>2. Bendradarbiaujama rengiant mokytojų ir vadovų kvalifikacijos tobulinimo programas.</p> <p>3. Studentų praktikos atlikimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose.</p> <p>4. Profesinio mokymo įgyvendinimas pameistrystės forma, mokiniams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.</p> <p>5. Bendradarbiavimas organizuojant įvairius bendrus renginius, ugdant mokinių pilietiškumą, patriotiškumą ir kitas asmenines vertybes.</p> <p>6. Bendradarbiavimas siekiant kultūrinio – švietėjiško bendradarbiavimo.</p> <p>7. Susitarta dėl ilgalaikio abipusiškai naudingo bendradarbiavimo, tikslingai organizuojant mokinių profesinį orientavimą ir skatinant mokinius studijuoti inžinerinius mokslus kolegijose, universitetuose organizuojant bendrus informacijos sklaidos renginius.</p> <p>8. Mokinių mainų programos, dalyvavimas bendruose tarptautiniuose projektuose.</p> <p>9. Bendradarbiavimas saugaus eismo ugdymo srityje, įgyvendinant ir rengiant projektus.</p> <p>10. Bendradarbiavimas švietimo saugios gyvenamos ir gaisrų prevencijos klausimais,</p>

jaunimo tarpe. 10. Mokinių mainų programos, dalyvavimas bendruose tarptautiniuose projektuose. 11. Bendradarbiavimas saugaus eismo ugdymo srityje, įgyvendinant ir rengiant projektus. 12. Bendradarbiavimas švietimo saugios gyvensenos ir gaisrų prevencijos klausimais, įgyvendinant veiklos projektus. 13. Dalyvavimas edukacijose, pažintinėse ekskursijose.	įgyvendinant veiklos projektus.
---	---------------------------------

Pastebima, jog vyksta labai aktyvus bendradarbiavimas tarp švietimo įstaigų bei kitų socialinių partnerių. Visgi labai svarbus veiksnys išlieka švietimo įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas, plėtojant bendrojo pobūdžio veiklas. Tikslinga ieškoti būdų, kad vienos įstaigos infrastruktūra galėtų naudotis ir kitos įstaigos. Ydingas požiūris į kitą įstaigą žiūrėti kaip į konkurentą, o ne partnerį. Tam tikri bendri projektai leidžia stiprinti įstaigų tarpusavio ryšius ir plėtoti bendro pobūdžio veiklas, kurios yra pasiteisinusios ir gali būti pateikiamos kaip gerieji pavyzdžiai. Kitų sričių socialiniai partneriai ne tik padeda plėtoti profesinio orientavimo sritis, bet bendradarbiavimas padeda sukurti ir palankesnes sąlygas ugdytis ir siekti geresnių rezultatų.

9. Mokymui skirtų priemonių ir infrastruktūros situacija švietimo įstaigose

2021 m. besitęsiant Covid -19 viruso pandemijai, svarbus veiksnys buvo BU mokyklų apsirūpinimas IKT priemonėmis bei priemonėmis, skirtomis hibridiniam/nuotoliniam ugdymui.

Norint užtikrinti kokybišką mokinių mokymą, reikalinga turėti ne tik pakankamą kompiuterių kiekį, svarbu ir įranga, kuri leidžia mokiniui (klasei), esančiam namuose, stebėti mokytoją bei jo dėstomą medžiagą lentoje. IKT įrangos įsigijimui 2021 m. iš ŠMSM buvo skirta 115,6 tūkst. Eur mokyklų skaitmenizavimui. Savivaldybė iš savo biudžeto lėšų skyrė 15,0 tūkst. Eur, ir mokykloms buvo nupirktas 43 konferencinės kameros. Dalis kamerų bei robotų ir konferencinės įrangos buvo gauta iš NŠA, dalį kamerų bei konferencinės įrangos mokyklos įsigijo iš savo lėšų. Visa BU mokyklų turima IKT įranga pateikta 19 lentelėje bei 16 paveiksle.

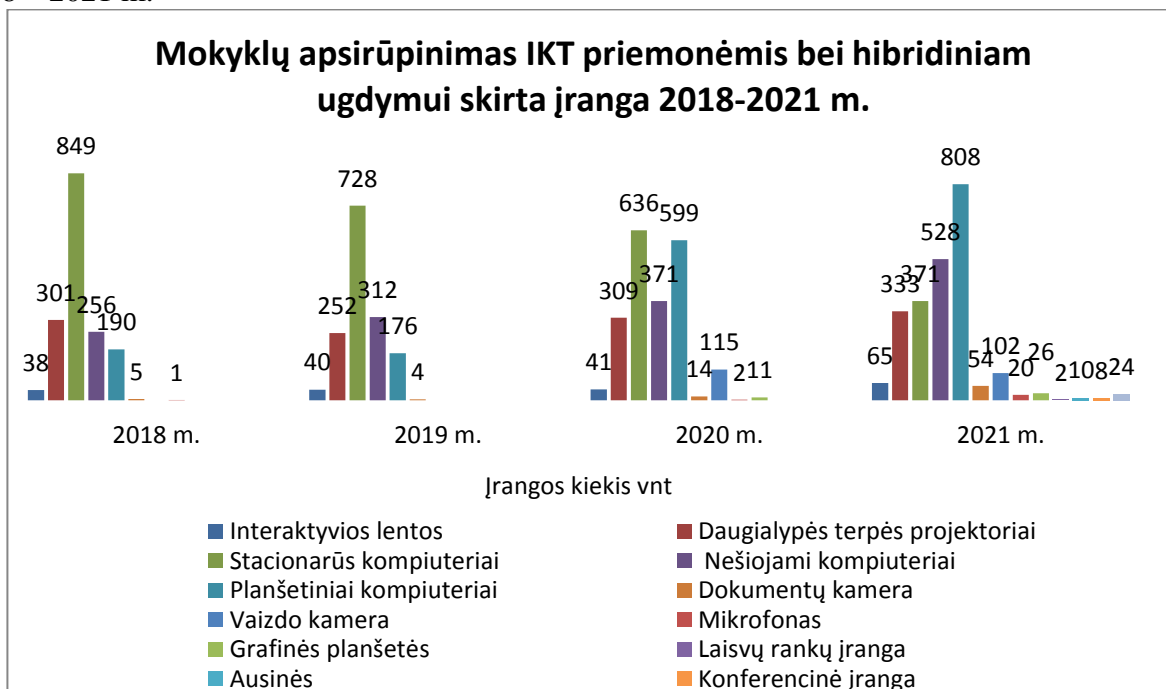
Kaip matome, didžiąją dalį iš IKT priemonių sudaro kompiuteriai, jų skaičius per 2018 – 2021 m. padidėjo 31,8 proc. Iš hibridiniam ugdymui skirtos įrangos didžiąją dalį sudaro Web kameros, nors, kaip matome, jas įsigyti 2018 m. mokyklos net neturėjo poreikio.

19 lentelė. Mokyklų apsirūpinimas IKT priemonėmis bei hibridiniam ugdymui skirta įranga 2018 – 2021 m.:

IKT priemonės	Įrangos kiekis, vnt.			
	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Interaktyvios lentos	38	40	41	65
Daugialypės terpės projektoriai	301	252	309	333
Stacionarūs kompiuteriai	849	728	636	371
Nešiojami kompiuteriai	256	312	371	528
Planšetiniai kompiuteriai	190	176	599	808
<i>4 metų ir senesni kompiuteriai</i>	<i>938</i>	<i>925</i>	<i>920</i>	<i>808</i>
Dokumentų kamera	5	4	14	54
Vaizdo kamera			115	102
Mikrofonas	1		2	20
Grafinės planšetės			11	26

Laisvų rankų įranga				2
Ausinės				10
Konferencinė įranga				8
Swivl robotukai				24
Iš viso	1640	1512	2098	2351

16 paveikslėlis. Mokyklų apsirūpinimas IKT priemonėmis bei hibridiniam ugdymui skirta įranga 2018 – 2021 m.

Siekiant sudaryti sąlygas kokybiškam gamtamoksliniam ugdymui (-si) bei paskatinti mokinių domėjimąsi mokslinė – tiriamąja veikla rajono švietimo įstaigose, pagal galimybes yra siekiama įrengti šiuolaikiškas gamtos mokslų laboratorijas, aprūpinti šiuolaikiškais biologijos/chemijos/fizikos mokymosi priemonėmis, teikti mokymus ir (ar) konsultacijas apie įsigytų priemonių panaudojimą pamokose. 2020 m. Plungės „Saulės“ gimnazijoje įrengta biotechnologijų laboratorija ir gamtos mokslų kabinetas. Bendra projekto vertė - 289192,04 euro, iš jų Savivaldybės biudžeto lėšos – 21 689,51 euro. Sudaryta galimybė laboratorija naudotis ir kitų švietimo įstaigų mokiniams.

Pažintis su fizika, chemija ir biologija pradedama megzti pradinėse mokyklos klasėse. Tam tikslui mokyklose įrengtos atskiros pradinė klasių laboratorijos, panaudojant Europos Sąjungos regioninės plėtros fondo remiamo projekto „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“ veiklos „Gamtos ir technologinių mokslų mokymo priemonių ir įrangos įsigijimas“ skirtas priemones. Laboratorių pasiskirstymas pavaizduotas 20 lentelėje. Atkreiptinas dėmesys, jog nuo 2018 metų situacija yra kintanti. 2018 – 2021 metų laikotarpiu laboratorių skaičius švietimo įstaigose augo 18,75 proc. Priemonių skaičiaus augimas irgi yra žymus – 43,9 proc. Vertinant paskutinių dvejų metų laikotarpio situaciją, laboratorių skaičius liko nepakitęs, bet jose esančių priemonių skaičius augo 5,32 proc.

20 lentelė. Įrengtų laboratorijų pasiskirstymas 2018-2021 m.:

Laboratorijos pavadinimas	2018 m.		2019 m.		2020 m.		2021 m.	
	Laboratorijų skaičius	Priemonių skaičius	Laboratorijų skaičius	Priemonių skaičius	Laboratorijų skaičius	Priemonių skaičius	Laboratorijų skaičius	Priemonių skaičius
Pradinių klasių kabinetas	3	27	5	62	5	70	5	74
Fizikos mokymo kabinetas	4	111	4	120	4	135	4	138
Chemijos mokymo kabinetas	3	17	3	33	3	57	3	63
Biologijos mokymo kabinetas	3	66	3	109	4	111	4	119
Iš viso	13	221	15	324	16	373	16	394

Apsirūpinimas (aprūpinimas) IKT priemonėmis rajono mokyklose sparčiai auga. Labai svarbu išlaikyti pastovų IKT priemonių ap(si)rūpinimą ir siekti, jog moderniausia IKT įranga švietimo įstaigose būtų tinkamai naudojama bei plečiamos jos apimtys. ŠMSM, Savivaldybė ir pačios švietimo įstaigos teikia deramą dėmesį IKT plėtrai, bet svarbu ir toliau ieškoti būdų, kad moderniausia technika būtų prieinama visoms mokinių amžiaus grupėms ir visiems pedagogams. Gamtos mokslams skirtų laboratorijų ir įrangos jose plėtra rodo pažangą, bet svarbu, jog laboratorijos teiktų ir praktinę naudą, nes šiuo metu matomi VBE rezultatai gamtos mokslų srityje nėra džiuginantys, todėl peršasi išvada, kad laboratorijų praktinis panaudojimas nėra pakankamas arba nėra pakankamai išnaudojamos galimybės ugdymo procesui gerinti. Plungės „Saulės“ gimnazijoje 2020 m. įrengta viena šiuolaikiškiausių gamtos mokslų laboratorijų, kurioje sudarytos sąlygos mokiniams atlikti biologijos, chemijos ir fizikos eksperimentus, bandymus ir tyrimus. Visgi matome, jog praktinis bendradarbiavimas nėra pakankamas, ir būtina ieškoti būdų, kaip užtikrinti sklandų kitų švietimo įstaigų mokinių įtraukimą į bendras veiklas ir kartu plėsti visų mokytojų kompetencijas, skatinant bendradarbiavimą. Teigiamas poslinkis ir kitose švietimo įstaigose: įrengti mokymo kabinetai su mažesnėmis galimybėmis atlikti tyrimus bei eksperimentus.

10. Esamos švietimo būklės SSGG analizė

Stiprybės	Silpnybės
<p>Geras švietimo paslaugų prieinamumas. Augantis lankančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes, vaikų skaičius. Optimaliai naudojamos mokymo lėšos vertinant demografinę ir socialinę tendenciją. Augantis pedagogų darbo krūvis. Reguliariai mažėjantis jungtinių klasių ir mokinių ugdomų tokiose klasėse skaičius. Sparčiai auganti IKT plėtra švietimo įstaigose. Laboratorijų skaičiaus ir priemonių jose augimas.</p>	<p>Prastėjantys mokinių pasiekimų rezultatai. Mažėjantys aukščiausius balus iš VBE gavusių mokinių skaičiai. Mokytojo metodininko ir eksperto kvalifikacinę kategoriją turinčių pedagogų dalis mažesnė, nei visos Lietuvos. Mažėjanti mokinių dalis, nuo bendro savivaldybėje mokinių skaičiaus, gaunanti NVŠ tikslinį finansavimą.</p>

Galimybės	Grėsmės
<p>Iki minimumo sumažinti jungtinių klasių komplektų skaičių.</p> <p>Optimizuojant tinklą atsiranda galimybės didinti ne tik pedagogų, bet ir švietimo įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų atlyginimus.</p> <p>Skatinti pedagogus įgyti papildomą kvalifikaciją, taip sudarant didesnius darbo krūvius, ypač trūkstamų sričių specialistams.</p> <p>Stiprinti švietimo pagalbos prieinamumą.</p> <p>Plėtoti ir įvairinti švietimo įstaigų bendradarbiavimą, dalijantis gerosiomis, į ugdymą orientuotis praktiškai.</p> <p>Plėsti NVŠ veiklas, kurios labiau atlieptų šiuolaikinių vaikų poreikius.</p>	<p>Neieškant galimybių pritraukti ir išlaikyti esamus švietimo pagalbos specialistus, ateityje mokiniai gali negauti būtinosios švietimo pagalbos rajono įstaigose.</p> <p>Senstantis pedagogų kolektyvas, gali sudaryti prielaidas, jog kai kuriose įstaigose susidarys atskirų pedagogų trūkumas.</p> <p>Prastėjantys mokinių rezultatai, signalizuoja apie prastėjančią ugdymo kokybę, o tai gali neigiamai atsiliesti ir rajono bendram įvaizdžiui.</p> <p>Mažėjant vaikų skaičiui NVŠ ir FŠPU programose, gali kilti socialinių problemų, nesant pakankama užimtumui, mokiniai gali pradėti rinktis „žalingas“ veiklas.</p>

11. Pažangos būklės įvertinimas 2018 – 2021 metų laikotarpiu. savivaldybės kontekste

Rodiklis pažangos būklei įvertinti	2018 ir 2021 metų palyginimas	Situacijos įvertinimas (pastabos)	2020 ir 2021 metų palyginimas	Situacijos įvertinimas (pastabos)
Mokinių skaičiaus pokytis bendrojo ugdymo mokyklose (proc.)	-4,68	Nevertinama	-2,68	Nevertinama
Klasių komplektų skaičiaus pokytis bendrojo ugdymo mokyklose (proc.)	-6,06	Nevertinama	-3,13	Nevertinama
Švietimo įstaigų (savarankiškų juridinių asmenų) skaičiaus pokytis (proc.)	-29,17	Fiksuota pažanga, įvertinus demografinę ir ekonominę situaciją	-10,53	Fiksuota pažanga, įvertinus demografinę ir ekonominę situaciją
Jungtinių klasių skaičiaus pokytis (proc.)	-77,78	Fiksuota pažanga	-50	Fiksuota pažanga
Mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, skaičiaus pokytis (proc.)	-75,53	Fiksuota pažanga	-42,5	Fiksuota pažanga
Vaikų, lankančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes, skaičiaus pokytis (proc.)	5,35	Fiksuota pažanga	3,5	Fiksuota pažanga
Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių, skaičiaus pokytis (proc.)	3,61	Fiksuota pažanga	0	Situacija nepakitusi
Pedagogų dirbančių pagrindinėje darbovietėje skaičiaus pokytis (proc.)	-9,51	Fiksuota pažanga, įvertinus ugdymo įstaigų skaičiaus kaitą	-2,34	Fiksuota pažanga, įvertinus ugdymo įstaigų skaičiaus kaitą
Pedagogų dirbančių nepagrindinėje darbovietėje skaičiaus pokytis (proc.)	0	Situacija nepakitusi	-4,88	Fiksuota pažanga, įvertinus ugdymo įstaigų skaičiaus kaitą
Pedagogų turinčių aukštą kvalifikacinę kategoriją dalies pokytis (proc. punktais)	2,27	Fiksuota pažanga	1,78	Fiksuota pažanga
Pensinio amžiaus mokytojų dalies pokytis (proc. punktais)	-2,35	Fiksuota pažanga	-3,18	Fiksuota pažanga
Jaunesnių nei 50 metų mokytojų dalies pokytis	-5,96	Fiksuotas regresas	-1,62	Fiksuotas regresas

Rodiklis pažangos būklei įvertinti	2018 ir 2021 metų palyginimas	Situacijos įvertinimas (pastabos)	2020 ir 2021 metų palyginimas	Situacijos įvertinimas (pastabos)
bendrojo ugdymo mokyklose (proc. punktais)				
Jaunesnių nei 50 metų pedagoginių darbuotojų dalies pokytis ankstyvojo ugdymo įstaigose (proc. punktais)	-5,16	Fiksuotas regresas	0	Situacija nepakitusi
Mokytojų turinčių pilną etatą arba daugiau nei pilną etatą, dalies pokytis (proc. punktais)	Bus patikslinta, kai bus ŠVIS apibendrinti duomenys			
Mokinių, tenkančių vienam mokytojui, skaičiaus pokytis	0,37	Fiksuota pažanga	0,01	Fiksuota nežymi pažanga
Mokinių tenkančių vienam mokyklos administracijos nariui (užimtam etatiniam vienetui), skaičiaus pokytis	Bus patikslinta, kai bus ŠVIS apibendrinti duomenys			
Švietimo pagalbos specialistų etatų skaičiaus pokytis	Bus patikslinta, kai bus ŠVIS apibendrinti duomenys			
Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių šimtui mokinių skaičiaus pokytis	Bus patikslinta, kai bus ŠVIS apibendrinti duomenys			
Mokinių skaičiaus pokytis FŠPU įstaigose (proc.)	3,04	Fiksuota pažanga	-3,52	Fiksuotas regresas
NVŠ tikslinį finansavimą gavusių mokinių dalies pokytis (proc. punktais)	-9,66	Fiksuotas regresas	-6,81	Fiksuotas regresas
Akredituotų NVŠ teikėjų skaičiaus pokytis	7	Fiksuota pažanga	1	Fiksuota pažanga
Apibendrinto Plungės r. moksleivių VBE rodiklio pokytis	Bus patikslinta, kai NŠA paskelbs apibendrintus duomenis			
Gavusių 100 balų įvertinimus iš VBE, skaičiaus pokytis	-18	Fiksuotas regresas	-27	Fiksuotas regresas
Disciplinų skaičiaus skirtumas, kurių VBE rezultatų vidurkiai aukštesni nei šalyje	-1	Fiksuotas regresas	-5	Fiksuotas regresas
Lietuvių kalbos PUPP įvertinimo vidurkių skirtumas	-0,25	Fiksuotas regresas	0,02 (lyginami su 2019 m. rezultatais)	Fiksuota nežymi pažanga
Matematikos PUPP įvertinimo vidurkių skirtumas	0,93	Fiksuota pažanga	1,45 (lyginami su 2019 m. rezultatais)	Fiksuota pažanga
IKT įrangos, skirtos mokymui, kiekio kaita švietimo įstaigose (proc.)	43,35	Fiksuota pažanga	12,06	Fiksuota pažanga
Laboratorijų skaičiaus kaita švietimo įstaigose (proc.)	23,08	Fiksuota pažanga	0	Situacija nepakitusi
Laboratorijose esančių mokymui skirtų priemonių skaičiaus kaita (proc.)	78,28	Fiksuota pažanga	5,63	Fiksuota pažanga

12. Plungės r. savivaldybės 2021 – 2030 metų strateginio plėtros plano numatytų tikslų ir uždavinių kryptis švietimo kokybei stiprinti

Remiantis SSGG analize Plungės r. savivaldybės 2021 – 2030 metų strateginiame plėtros plane, matome, jog savivaldybės viena iš stipriųjų pusių - aukštas švietimo paslaugų prieinamumas, tačiau pabrėžiama ir silpnoji pusė – augantis mokinių, neišlaikiusių (arba gavusių žemus balus) iš matematikos VBE, o tai lemia, jog dalis abiturientų negali gauti valstybės finansuojamos studijų vietos. Silpnosios pusės įvardijamos dar dvi sritys, kurios glaudžiai siejasi su švietimo sistema: augantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius bei pradedamas jausti kvalifikuotų specialistų trūkumas. Pastarosios dvi silpnybės daro tiesioginę įtaką ir švietimo kokybei neigiama prasme.

Plungės r. savivaldybės 2021 – 2030 metų strateginio plėtros plano 1 prioriteto „Kokybiškų viešųjų paslaugų parkas“ 2 tikslas – diegti inovacijas švietimo įstaigose, atliepian atities ekonomikos poreikius, gerinti švietimo paslaugų kokybę ir užtikrinti prieinamumą. Minėtam tikslui pasiekti, numatyti šie uždaviniai:

- pritraukti aukštos kvalifikacijos specialistus į švietimo įstaigas;
- diegti naujas interaktyvias technologijas ir skaitmenines mokymo platformas ugdymo procese;
- didinti formaliojo ugdymo tarpdisciplininkumą ir socialinių partnerių įtraukimą;
- ugdymo ir kitų mokyklos aplinkų modernizavimas, pritaikant šiuolaikines inžinerines technologijas;
- didinti ikimokyklinio ugdymo prieinamumą;
- vykdyti kokybiško įtraukiojo ugdymo plėtrą savivaldybės švietimo įstaigose, stiprinti mokinių emocinę sveikatą;
- kurti STEAM bazes švietimo įstaigose;
- vykdyti neformaliojo švietimo sistemos plėtrą, skatinant mokymąsi visą gyvenimą.

Dauguma švietimo srityje numatytų uždavinių kelia aiškius siekius stiprinti švietimo paslaugų kokybę ir plėsti jų prieinamumą.

Šioje Pažangos ataskaitoje daugelis aptartų aspektų siejasi su keliamais siekiais pagrindiniame Savivaldybės strateginio planavimo dokumente.
